

Štyri roky na župe

ŠKOLSTVO
DOPRAVA
ZDRAVOTNÍCTVO
SOCIÁLNE VECI
KULTÚRA
CESTOVNÝ RUCH
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
STRATEGICKÉ PROJEKTY

Milí obyvatelia Bratislavského kraja,

ak máte víziu a tím šikovných ľudí, za štyri roky sa dá stihnúť veľa. Myslím, že oba tieto kľúčové predpoklady sa nám podarilo skĺbiť, a výsledkom toho sú desiatky konkrétnych projektov. Niektoré z nich sú veľké, a viditeľné, iné zase menšieho rozsahu. Všetky však pomáhajú zvyšovať kvalitu života v našom kraji. Robia ho krajším i lepším miestom na prácu, vzdelávanie či oddych.

Témou číslo jeden ostatných dvoch rokov bolo zdravie. Do boja proti ochoreniu COVID-19 sme sa pustili veľmi aktívne. Na jar 2021 sme spustili najväčšie a najmodernejšie očkovacie centrum na Slovensku a podali sme viac ako 350-tisíc vakcín. Prispeli sme tak k tomu, že Bratislavský kraj má spomedzi ostatných krajov najvyššiu mieru zaočkovania.

V oblasti dopravy sme sa presunuli od projektov do terénu. V spolupráci s Národnou diaľničnou spoločnosťou sme otvorili úplne novú cestu, ktorá spája diaľničnú križovatku Triblavina s cestou I/61. V roku 2022 sprístupníme motoristom ďalšiu časť tejto komunikácie v smere na Chorvátsky Grob. S podporou programov EÚ v regióne pribudlo päť záchytných parkovísk a prestupných terminálov.

V starostlivosti o cesty sme dosiahli významný míľnik – po desiatich rokoch župa získala stopercentnú vlasťnícku aj manažérsku kontrolu nad cestárskou spoločnosťou a zriadila novú príspevkovú organizáciu s názvom Správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja. Aj vďaka tomu sme rozbehli rekonštrukcie regionálnych ciest, ktoré počítame v desiatkach kilometrov.

V sociálnej oblasti je pre nás kľúčovou témou proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Vďaka tomu sa väčšie zariadenia zmenia na menšie rodinného typu. Viaceré zariadenia sú nielen vo výstavbe, ale už aj tesne pred dokončením. A to nie je všetko. Samosprávny kraj otvoril nové špecializované zariadenie pre deti s poruchou autistického spektra a podporuje aj centrá včasnej intervencie.

Nemenej dôležitá je aj kultúra. Rekonštruujeme historické a kultúrne pamiatky, ako je Malokarpatské osvetové stredisko v Modre či synagóga v Senci. Veľkej obnovy sa dočká aj Bratislavské bábkové divadlo a Divadlo ARÉNA. V oboch už je čulý stavebný ruch.

Významne sme investovali do školstva. Zriaďujeme nové odbory, modernizujeme učebne, staviame nové športoviská. Počet záujemcov o naše stredné školy vzrástol o tretinu.

Nezabúdame ani na životné prostredie či cestovný ruch. Budujeme sieť environmentálno-vzdelávacích centier. V spolupráci s Dolným Rakúskom staviame nadregionálne ekocentrum v kaštieli v Čunove. Vo výstavbe je aj úplne nový cyklomost medzi obcami Vysoká pri Morave a Marchegg.

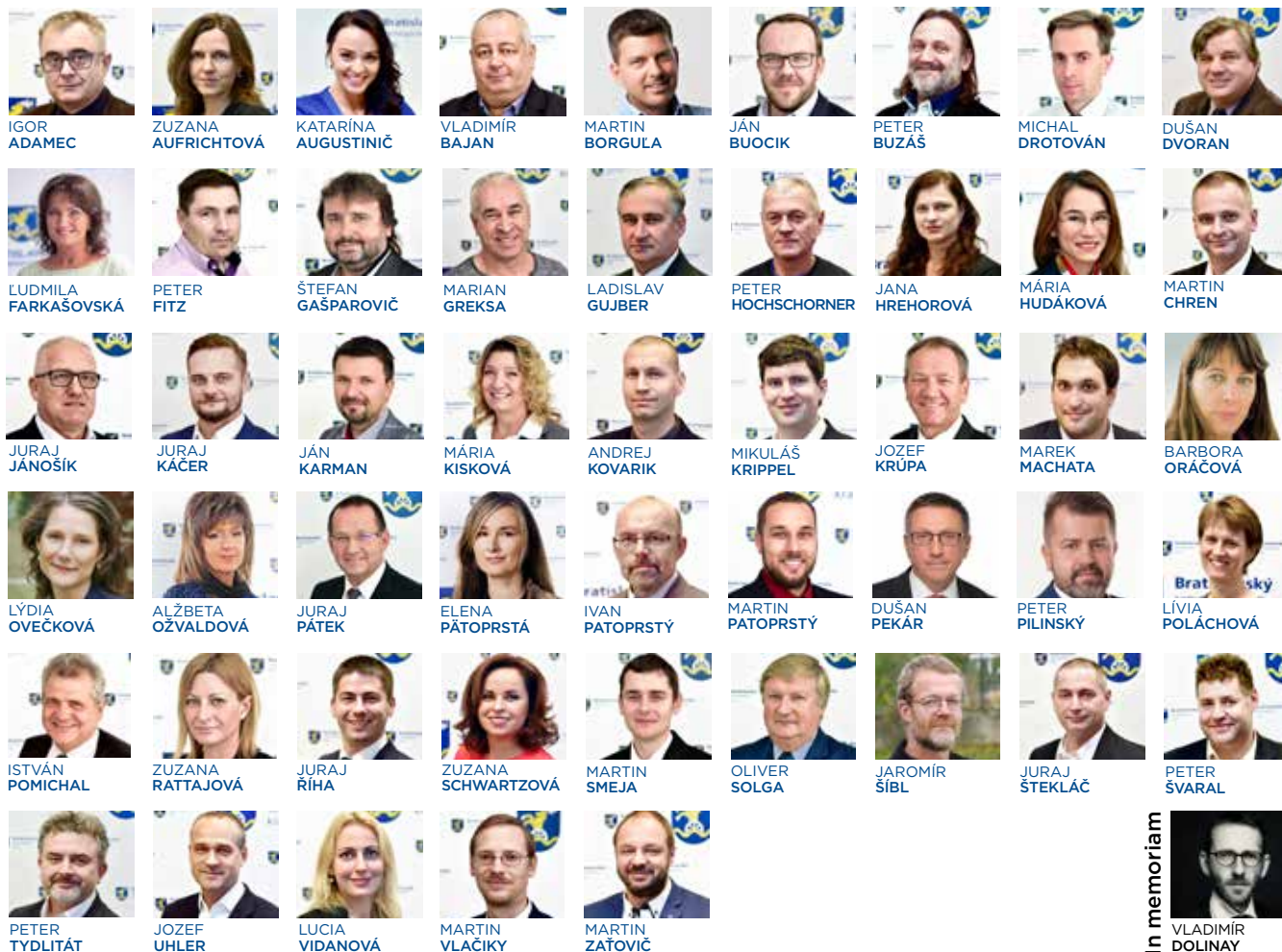
Nič z toho, čo sme dokázali zrealizovať, by sa nepodarilo bez odborníkov a pracantov na župe. Naš tím je síce štíhly, ale zato mimoriadne efektívny. Bez neho by sme žiadny z nápadov nedokázali pretaviť do realizácie. A za to patrí všetkým kolegom veľké poďakovanie.

V neposlednom rade patrí poďakovanie aj päťdesiatim župným poslancom za maximálnu konštruktívnosť pri spolupráci. Cením si aj kritické hlasy, tie nás posúvajú ďalej.

Juraj Droba
predseda BSK

Ďakujeme za spoluprácu župným poslancom

Našich 50 poslancov sa celkovo stretlo už 30-krát. Okrem schvaľovania rozpočtu a záverečného účtu župy hlasovali o významných projektoch z oblasti rozvoja kraja, pomáhali riešiť sociálne problémy, zlepšiť dopravu či ochranu životného prostredia. Zastupiteľstvo odhlasovalo aj **vznik novej cestárskej spoločnosti Správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja**. Hlasovaním úspešne prechádzali aj témy obmedzenia používania glyfosátov i záchranu synagóg v Senci a vo Svätom Jure – našich národných kultúrnych pamiatok. Poslanci dali zelenú aj ambicióznym projektom ako **revitalizácia územia Patrónky** či multifunkčného **Kampusu športu a zdravia** v Petržalke. Napriek tomu, že zastupiteľstvá spadajú do kategórie výnimiek, prioritou na župe od začiatku pandémie je bezpečnosť. Aj preto sa v októbri 2020 uskutočnilo historicky prvé online rokovanie Zastupiteľstva BSK. Špeciálny systém na online rokovanie sme vyvinuli priamo na župe.

Úrad BSK

O Bratislavský kraj sa staráme zodpovedne a hospodárne.

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka Úradu BSK

Vážené dámy a vážení páni,

kým uzrie svetlo sveta konkrétny projekt, nestačí mať dobrý nápad. Realizácii predchádzajú roky príprav. Potrebujete vytvoriť tím, obstaráť projektovú dokumentáciu, vybaviť povolenia, získať financovanie a až potom nastupuje realizačná fáza. Rok 2022 je pre župu prelomový. Po štyroch rokoch príprav a výstavby prichádzajú prvé dokončené projekty. Také, ktoré bude vidno a budú slúžiť pre vás – obyvateľov i návštevníkov Bratislavského kraja. A to všetko aj napriek globálnej kríze.

Ako môžete vidieť, prichádzame s konkrétnymi výsledkami a so širokým spektrom tém. Dosiahli sme ich iba vďaka zodpovedným zamestnancom nášho úradu, spolupráci so župnými poslancami i s našimi zariadeniami.

A za to patrí všetkým veľké: ĎAKUJEM.

Aj rok 2021 v znamení pandémie a aktívnych opatrení

Na Úrade Bratislavského samosprávneho kraja sme hrozbu koronavírusu nepodceňovali. **Krízový štáb kraja zasadal už pred prvým potvrdeným prípadom na Slovensku.** Po prepuknutí prvej vlny pandémie sme prerušili výučbu na stredných školách, zabezpečovali ochranné pomôcky pre zdravotníkov, dezinfikovali spoje prímestskej dopravy, zaviedli prísne hygienické opatrenia v zariadeniach sociálnych služieb. S cieľom reštartovať ekonomiku a podporiť zamestnanosť v kraji sme v kampani Pomôžme Bratislavskému kraju spolu propagovali lokálne výrobky a služby.

Zodpovedne sme sa pripravili aj na druhú a tretiu vlnu. Naše zariadenia mali vypracované pandemické plány, na úrade sme zriadili mobilné testovacie miesto.

Od marca 2021 sme zriadili **velkokapacitné očkovacie centrum** na Národnom futbalovom štadióne, kde sme podali **viac ako 350-tisíc vakcín.**

Aj vďaka nášmu vysokému nasadeniu má Bratislavský samosprávny kraj vysoké percento zaočkovanosti proti ochoreniu COVID-19.

SRDEČNE VÁS VÍTA ŽUPNÝ TÍM Juraja Drobu

Na zdraví obyvateľov Bratislavského kraja nám skutočne záleží.
Ďakujeme, že ste zodpovední.

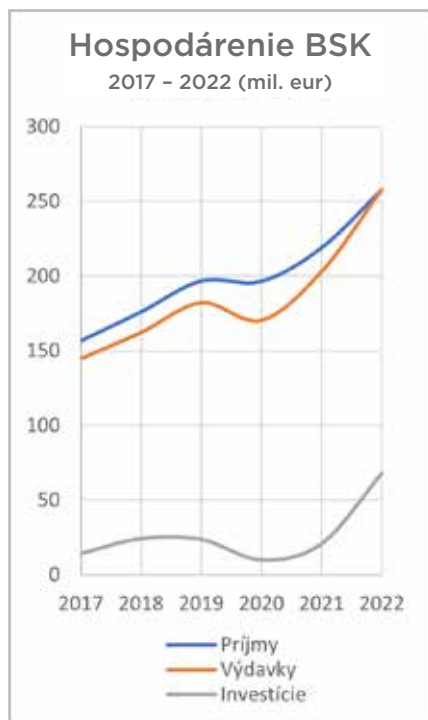

Dotácie na občianske projekty sú naďalej prioritou

Bratislavská župa je atraktívnym a dobrým miestom pre život aj vďaka pravidelnej podpore významných projektov z oblasti turizmu, kultúry, mládeže a športu alebo rozvoja vidieka. **Celkovo sme prostredníctvom dotácií podporili už viac ako 1 500 menších či väčších občianskych projektov za 5,3 milióna eur.**

Aj v čase pokračujúcej krízy hospodárime zodpovedne

Z dôvodu výpadku daňových príjmov sme boli v roku 2020 nútení znižovať plánované výdavky. Hospodárenie sa nám podarilo stabilizovať a v roku 2021 plniť svoje kompetencie v plnom rozsahu a ešte aj oživiť investičnú činnosť, ktorá bola vo finančnom vyjadrení na dvojnásobnej úrovni oproti predchádzajúcemu roku.

O aktivity župy sa zaujíma aj prezidentka

Školstvo, sociálne veci a zdravotníctvo. To sú témy, pri ktorých sme našli podporu aj u najvyššej ústavnej činiteľky Slovenskej republiky, prezidentky Zuzany Čaputovej. Pani prezidentka a župan Juraj Droba otvorili školský rok 2020/2021 na Strednej zdravotníckej škole na Strečnianskej ulici. Pri tejto príležitosti prezidentka poukázala na dôležitosť povolania zdravotníckeho personálu, ako aj význam aktivít kraja v skvalitňovaní školstva. V decembri 2019 prezidentka SR navštívila župné zariadenie Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Kaštieľ v Stupave a v auguste 2021 Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov RAČA. Poukázala na to, že Slovensko má v téme dlhodobej starostlivosti o seniorov dlh, ktorý treba riešiť napríklad aj s pomocou financií z plánu obnovy.

Otvárame mladým ľuďom cestu do pracovného života

Študentom vysokých škôl sme umožnili vyskúšať si prácu na Úrade BSK. Počas štyroch až piatich mesiacov získali stážisti nové pracovné skúsenosti z odborov ako stratégie a územný rozvoj, zdravotníctvo, sociálne veci, školstvo, kultúra, financie, ale aj v rámci kancelárie predsedu. Najväčšiemu záujmu o stáž sa teší Inštitút regionálnej politiky BK a Zastúpenie BSK pri EÚ v Bruseli.

Viac ako 3,6 milióna návštev na našom webe

Od marca 2020 má župa úplne nový internetový portál **bratislavskyykraj.sk**. Dennodenne tu prinášame aktuálne informácie z oblasti zdravotníctva, dopravy, školstva, kultúry, životného prostredia a sociálnych vecí. Nechýbajú ani tipy na výlety, ankety, videá či fotoreportáže. Novinky z diania v kraji dopĺňame službami pre obyvateľov. V roku 2021 sme vo vlastnej réžii vytvorili **unikátny rezervačný systém na očkovanie**, prvý svojho druhu na Slovensku.

Vyrobili sme až 500 videí

Za štyri roky sme vo vlastnej réžii vyprodukovali **500 videí**. Mapujeme činnosť úradu, dianie v kraji, predstavujeme krásy regiónu a zhovárame sa so zaujímavými ľuďmi. Na YouTube sme dosiahli až **830-tisíc videní**. Naši diváci pri pozeraní videí strávili viac ako **25-tisíc hodín**.

Viac ako 65-tisíc fanúšikov na sociálnej sieti

Aktuálne informácie, novinky a tipy z kraja prinášame dennodenne aj na facebooku. Pravidelne nás tu sleduje už viac ako **65 000 fanúšikov**. Dosah príspevkov za rok 2021 presiahol **13 miliónov**.

Časopis Bratislavský kraj

Mesačník Bratislavský kraj mapujúci dianie na úrade a v kraji vydávame v náklade **240-tisíc kusov 10-krát ročne**.

Svet, ktorý nepočuť

V spolupráci s nepočujúcimi bratmi **Matejom** a **Adamom Kováčovcami** sme vytvorili unikátnu knihu fotografií, ktorá zachytáva **najkrajšie miesta nášho kraja**. Kniha je zároveň pohľadom do tichého sveta nepočujúcich. Do sveta, v ktorom je aj slovenčina cudzí jazyk. A takisto je dôkazom toho, že i svet nepočujúcich je krásny.

Ocenili sme už 99 významných osobností kraja

Osobnostiam, ktoré svojou prácou výrazne prispeli k spoločenskému a ekonomickému rozvoju nášho kraja, sme tradične odovzdali Ocenenia BSK. **Výročné ceny Samuela Zocha a Pamätné listy predsedu BSK** si opäť odniesli výnimoční ľudia z oblasti kultúry, športu, vzdelávania, vedy, zdravotníctva či sociálnej starostlivosti, ktorí svojou prácou alebo talentom robia naše životy lepšími. Po tretí raz sme udelili aj titul Historická osobnosť regiónu. Jeho držiteľmi sú **Eugen Suchoň, Vladimír Dzurilla** a **Ladislav Dérer**. Ostatný ročník sa pre pandemické opatrenia konal v priestoroch záhrady Vodárenského múzea.

Sme aktívnym členom združenia žúp SK8

Záujmy obyvateľov obhajujeme aj prostredníctvom Združenia samosprávnych krajov SK8. V roku 2020 sme sa venovali budúcnosti regionálneho rozvoja a kohéznej politiky. **Našou úlohou je stanovenie priorit eurofondov na úrovni kraja.** Vďaka spolupráci v rámci SK8 sa nám podarilo presadiť nový mechanizmus čerpania eurofondov po roku 2020, ktorý prispeje k zefektívneniu a zrýchleniu čerpania fondov v regiónoch.

S ministerstvom financií sme riešili rozpočtový výpadok žúp spôsobený pandemiou a potrebu dofinancovania týchto strát. Vládi sme tlmočili ambíciu aktívne participovať na pláne obnovy Slovenska. Za mimoriadne významnú považujeme aj spoluprácu na reforme verejnej správy.

Župan v regióne

Predseda BSK Juraj Droba spolu s riaditeľkou OSÚRaRP Barborou Lukáčovou a ďalšími zamestnancami Úradu BSK pravidelne navštevujú územie Bratislavského kraja. So zástupcami miestnych samospráv riešia problematické miesta a prebiehajúce realizácie projektov, ktoré rapídne zlepšia kvalitu života v kraji. Na základe novoprijatého PHRSR na roky 2021 – 2027 sú schopní pomenovať najväčšie výzvy jednotlivých mikroregiónov, miest, obcí a mestských častí kraja a hľadať riešenia.

Spolupracujeme s hlavným mestom na zámene pozemkov a stavieb

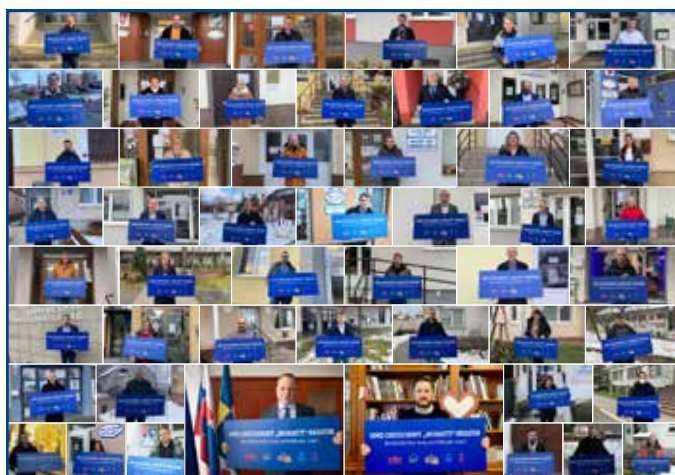
BSK a hlavné mesto v roku 2021 uskutočnili rozsahovo historicky prvú zámenu nehnuteľností na Slovensku. Touto zámenou BSK vysporiadalo 16 areálov škôl, divadiel a zariadení sociálnych služieb na území mesta Bratislavy. Išlo o rozsiahly zámer vyhľadania pozemkov na zámenu, spracovanie geometrických plánov a znaleckých posudkov, výsledkom čoho bola zámena pozemkov a stavieb BSK a hlavného mesta **v sume bezmála 15 miliónov eur. Zámena urýchlí spôsob čerpania fondov na opravu, rekonštrukciu, ale aj modernizáciu areálov BSK, ktorá bola doposiaľ sťažená z dôvodu preukazovania vlastníckych práv k pozemkom.** BSK užíval tieto areály len prostredníctvom zákonného vecného bremena, avšak v prípade čerpania fondov musel žiadať hlavné mesto o nájom, čo bol dlhotrvajúci proces. Zámenou nehnuteľností sa aj tento problém odstránil.

BEZ EURÓPSKÝCH PEŇAZÍ SME BOHATÝ REGIÓN IBA NA PAPIERI

Bratislavský samosprávny kraj spolu s hlavným mestom SR Bratislava a osemdesiatimi deviatimi zástupcami miest a obcí deklaruje spoločný postoj v tom, že Bratislavský kraj potrebuje viac európskych peňazí. Z týchto dôvodov sme v decembri 2021 podporili predsedu vlády Eduarda Hegera a podpredsedníčku vlády Veroniku Remišovú vo vyjednávaní s Európskou komisiou a komisárskou Elisou Ferreire o transfere a flexibilitě európskych zdrojov pre BSK v novom programovom období.

Naše samosprávy nie sú schopné v rámci vlastných rozpočtov vyčleniť dostatočné množstvo finančných prostriedkov na kľúčové projekty. Ani jeden z týchto projektov by sme si nemohli dovoliť z rozpočtu miest a obcí. Eurokomisárku Elisou Ferreiru sme preto požiadali, aby uznala potreby nášho územia. Premiér Heger aj vicepremiérka Remišová majú okrem samospráv, ministerstiev, univerzít, Slovenskej akadémie vied a ďalších aj plnú podporu župy.

Bratislavský región je bohatý iba na papieri. Spoločne s našimi osemdesiatimi deviatimi samosprávami preto v Bruseli voláme po spravodlivom navýšení alokácie pre náš kraj na roky 2021 – 2027.

Bez európskych financií totiž nedokážeme realizovať kľúčové projekty v oblastiach, ako sú: doprava, životné prostredie, školstvo, sociálne veci či zdravotníctvo.

Bez týchto zdrojov budeme aj naďalej iba chudobný bohatý región.

Doprava

Do metropolitného regiónu denne individuálnou dopravou cestuje alebo ním prechádza 140-tisíc ľudí – čo je na celkovej doprave kraja až 73 % podiel. Najfrekventovanejšie úseky ciest II. a III. triedy dosahujú intenzitu častí diaľnice D1. Tvoríme až 40 % z celkového objemu emisií z automobilovej dopravy celého Slovenska. Táto záťaž ešte viac zvyrazňuje potrebu rozvoja verejnej osobnej dopravy – obzvlášť koľajovej, ako aj vybudovania mestských obchvatov (Malokarpatský obchvat).

Životné prostredie

Spomedzi slovenských krajov je Bratislavský energeticky najnáročnejší a spotrebuje až štvrtinu celkovej energetickej spotreby SR. Produkujeme druhé najväčšie množstvo komunálneho odpadu. Takmer 25 % všetkých obcí Bratislavského kraja nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu, pričom na území kraja sa nachádza najväčšia zásobáreň pitnej vody v strednej Európe – Žitný ostrov.

Školstvo

Školské kampusy sú kľúčovým prepojením praxe a teoretického vzdelávania. Neslúžia len študentom, ale v rámci celoživotného vzdelávania aj podnikateľom a zamestnávateľom v danom sektore. Bez eurofondov nebude kampus pre vinohradnícku školu v Modre, bioenergetiky v Bernolákove ani zdravotnícky na Boroch či zdravotno-športový v Petržalke. Naše „bohaté“ územie by tak pripravovalo študentov len teoreticky.

Sociálne služby

Zvyšuje sa hrozba nedostatočnej fyzickej aj personálnej kapacity pri ich poskytovaní. Bez eurofondov môžeme zabudnúť na deінstitucionalizáciu zariadení sociálnych služieb, nebudú ani ďalšie špecializované zariadenia pre ľudí s poruchou autistického spektra či s demenciou rôzneho typu etiológie. Chýbať budú komunitné centrá, denné stacionáre a pobytové zariadenia.

Zdravotníctvo

Patríme medzi najrýchlejšie starnúci kraj v SR, viac ako 30 % všeobecných lekárov je v dôchodkovom veku, máme nerovnomerné pokrytie regiónu zdravotníckymi zariadeniami a nedostatok zdravotníkov – navyše neadekvátne finančne ohodnotených. Bez európskych peňazí a pri tempe prílivu nových obyvateľov (8-tisíc ročne) ani túto oblasť nedokážeme zlepšovať.

Školstvo

Záleží nám na kvalite župných škôl. Našich učiteľov si vážime.

NAŠE ŠKOLY SÚ ATRAKTÍVNEJŠIE. ZÁUJEM STÚPOL O TRETINU.

- **Rozširujeme poskytovanie bilingválneho štúdia.** K bilingválnym gymnáziám a obchodnej akadémii pribudlo v roku 2021 bilingválne technické lýceum s možnosťou štúdia v anglickom jazyku na troch technických odborných školách v Bratislave (experiment pre oblasť chémie, strojárstva a elektrotechniky).
- **Otvorili sme nové študijné odbory,** ako napríklad informačné a sieťové technológie, inteligentné technológie, programovanie digitálnych technológií, dizajn interiéru, sklársky dizajn, veterinárne zdravotníctvo, barbier či ochrana osôb a majetku.
- **Nové vzdelávacie IT programy experimentálne overujeme.** Ide o programovanie digitálnych technológií a inteligentné technológie. Overovanie sa realizuje priamo v našich IT školách.
- **Na pomoc v dištančnom vyučovaní sme vybavili naše školy technikou za viac ako 400-tisíc eur.**
- **Internát za euro a obedy za päť centov.** Študenti zapojení do duálneho vzdelávania, ako aj zo sociálne znevýhodneného prostredia majú u nás dostupnejšie nielen obedy, ale aj ubytovanie.
- **Realizujeme medzinárodný vzdelávací program** od 1. ročníka základnej školy na Spojenej škole Pankúchova.
- **Naše školy sú úspešné v projektoch a vo výzvach** programu Erasmus+, ESF a v mnohých iných.

Záujem žiakov o župné školy rastie

Bratislavský samosprávny kraj zriaďuje 54 stredných škôl, 2 jazykové školy, 1 samostatný internát a ďalších viac ako 40 školských zariadení, ktoré sú súčasťou škôl (jedálne, internáty, školské kluby detí a pod.).

Na našich školách študuje viac ako 20-tisíc študentov a pracuje viac ako 2 500 zamestnancov. Obdobný počet študentov sme mali naposledy v roku 2011. V školskom roku 2021/2022 sa na župné stredné školy prihlásilo celkovo 11 845 žiakov. Medziročný nárast študentov je takmer 6 %.

ZLEPŠUJEME PODMIENKY NAŠICH PEDAGÓGOV A ZAMESTNANCOV

- **Platíme za prácu so študentmi po vyučovaní.** Od apríla 2018 sme za mimovyučovaciu činnosť vyplátili viac ako 2 milióny eur.
- **Jazykové kurzy** – každý pedagóg má možnosť zvýšiť svoju kvalifikáciu. Túto možnosť pravidelne využíva okolo 350 našich pedagógov.
- **100 eur k platu začínajúcim a uvádzajúcim pedagógom.** Navyše v marci 2021 pri príležitosti Dňa učiteľov dostali všetci zamestnanci odmenu 100 eur.
- **Navýšili sme odchodné** pre pedagógov odchádzajúcich do dôchodku tak, aby za každých 10 rokov v školstve dostali jeden plat.
- **Mimoriadne koncoročné odmeny** pre každého učiteľa 3 roky po sebe.
- **Navýšili sme platy kuchárkam** a investovali do renovácií jedální.
- **Prispievame na ročný celosieťový lístok MHD** vo výške 50 % z jeho ceny – tento nový benefit sme zaviedli od septembra 2021.

Prácu pedagógov pravidelne oceňujeme

Chceme poznať tých, ktorí pre nás pracujú. Aj preto sa s našimi pedagógmi stretávame na rôznych podujatiach ako **kokteil so županom na Magio pláži, Vianočná kapustnica v Starej tržnici či na Učiteľskom pikniku na Železnej studničke**. Je to poďakovanie za ich nasadenie, ale aj oslava veľkých vecí, ktoré sme spoločne dosiahli. V roku 2020 sme z pandemických dôvodov akciu na Železnej studničke museli zrušiť, o to viac sme sa tešili, že v roku 2021 sme za dodržania prísnych proticovidových opatrení akciu pre asi 850 našich pedagógov v prírode zorganizovali. Dospievajúci ľudia sú extrémne vnímaví a mali by byť obklopení dobrými vzormi. Sme vďační pedagógom na našich župných školách, že nimi sú. Študentov nielen učia, ale aj pripravujú do života. Otvárajú im dvere, povzbudzujú ich, veria im.

Prácu našich pedagogických aj nepedagogických zamestnancov pravidelne oceňujeme aj na **Deň učiteľov**. Nominácie navrhujú samotné školy a výberová komisia vyberie najlepšiu 20-tku. Na ocenených sme veľmi hrdí a je nám ľúto, že nemôžeme odmeniť všetkých.

Podporujeme ekologické aktivity

Z iniciatívy vicežupanky Eleny Pätoprstej a koordinátora pre environmentálnu výchovu s podporou predsedu BSK Juraja Drobu sa v roku 2021 začali organizovať EKO webináre určené pre záujemcov z radov zamestnancov župných škôl. Zúčastnili sa na nich riaditelia škôl, pedagógovia – koordinátori pre ekologickú výchovu, vychovávatelia a správcovia budov a školských areálov. Diskutovalo sa o tom, ako správne triediť kuchynský odpad, ako pomôcť vtákom a chráneným druhom v areáloch škôl, o ochrane biodiverzity v školských areáloch a o budovaní motýľích lúk v školských areáloch.

Ekotopfilm

Bratislavský kraj zabezpečil s cieľom environmentálnej výchovy našich študentov stredných škôl vstupenky na filmový festival Ekotopfilm – Envirofilm. Prebiehal online v apríli 2021 a priniesol najlepšie dokumentárne filmy zo sveta, diskusiu o klimatických zmenách v meste a ďalšie pálčivé témy našich dní.

Dotácie na šport a pre mládež

V rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy (BRDS) na rok 2021 odborná hodnotiaca komisia posudzovala projekty prihlásené do výziev na podporu mládeže a športu. Do výzvy BRDS na podporu mládeže sme prijali 45 žiadostí. Po schválení Zastupiteľstvom BSK bolo 20 z nich podporených vo výške viac ako 51-tisíc eur. Na šport bolo podaných 182 žiadostí a zastupiteľstvo schválilo 128 projektov v celkovej výške 293-tisíc eur.

Pomáhame rodinám v núdzi

Rotary Club Bratislava pod záštitou predsedu Juraja Drobu pripravil projekt Vyčarujme úsmev rodinám s deťmi. Vybrané rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii tak majú možnosť nakúpiť si v OC Tesco Zlaté piesky v sume až 450 eur.

Naša študentka zachránila život

Alexandra Mária Kardošová, študentka župného Gymnázia Ladislava Novomeského, bola svedkyňou dopravnej nehody. Iba vďaka okamžitej reakcii a pomoci zachránila život svojej spolužiačky.

Dva ročníky Župného športového dňa pre stredoškolákov

Pohyb musí byť neoddeliteľnou súčasťou každodenného života mladého človeka. Teší nás, že aj v pandemickom roku sa nám podarilo zrealizovať už druhý ročník Župného športového dňa pre stredoškolákov. Vyše 850 študentov z 34 škôl súťažilo v disciplínach ako futbal, florbal, volejbal, plážový volejbal, atletika či vedomostná súťaž. Študentov prišli podporiť aj športové osobnosti Miroslav Šatan a bratia Peter a Pavol Hochschornerovci.

Ocenili sme množstvo najlepších študentov

Najlepší študenti si zaslúžia pozornosť. Aj preto sme počas 4 rokov oceňovali ich výnimočné výsledky a aktívnu prezentáciu školy doma a v zahraničí.

Neformálne vzdelávanie študentov našich škôl

- S Múzeom holokaustu v Seredi a s občianskym združením Living Memory spolupracujeme na vzdelávacom programe zameranom na upevňovanie demokratických hodnôt medzi mladými ľuďmi. Naším cieľom je neustále pripomínať a rozširovať povedomie mládeže o hrôzach druhej svetovej vojny a týmto spôsobom prispieť k boju proti rastúcej rasovej, náboženskej neznášanlivosti a silnejúcemu extrémizmu v našej spoločnosti.

- V spolupráci so Slovenským filmovým divadlom sme našim stredoškolákom sprostredkovali divadelné predstavenie Antigona. Z dôvodu pandémie sa obidva roky 2020 a 2021 konalo online. Predstavenie, ktorého autorom je grécky dramatik Sofokles, videlo už viac ako päťtisíc sedemsto študentov.
- Podporujeme zapojenie škôl do programu DofE Medzinárodná cena vojvodu z Edinburghu.

Participácia študentov v žiackych školských radách

Na mladých ľuďoch nám skutočne záleží. Aj preto podporujeme rozvojové aktivity našich študentov, vďaka ktorým majú možnosť aktívne sa zapojiť do rozhodovania na svojich školách. Študentom a rovnako aj ich pedagógom pravidelne poskytujeme možnosti na vzdelávanie, vzájomnú spoluprácu a podporujeme ich v projektoch. V roku 2021 BSK podporil iniciatívu zorganizovať spoločné voľby do žiackych školských rád, ktoré prebiehali v rovnakom období na všetkých školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

Na spoločnej koordinácii volieb sa zúčastnilo viac ako 40 zástupcov žiackych školských rád

PROJEKTY A INICIATÍVY V ŠKOLSTVE

Inštitút regionálnej politiky predstavil víziu, ako má vyzeráť moderné školstvo a vzdelávanie v kraji – Konceptiu SMART škôl. Dokument obsahuje opis 10 funkcií, ktoré sú pre SMART školu kľúčové, avšak za najdôležitejšie považujeme vytváranie škôl v kraji na princípe ekologickom, digitálnom a inkluzívnom. Takáto škola nie je len vzdelávacím centrom, ale poskytuje aj otvorený priestor na záujmovú a relaxačnú činnosť obyvateľov obce, mesta alebo mestskej časti, v ktorej sa nachádza. Predstavujeme taktiež koncept SMART kampusu, ktorý prepája viacero škôl, špecializovaných v určitej oblasti, alebo kombinuje viacero stupňov vzdelávania v jednom areáli. Tento dokument veľmi dobre vystihuje, ako si predstavujeme budúcnosť školstva na Slovensku, a zároveň poslúži na argumentáciu a nastavovanie čerpania prostriedkov EÚ po roku 2020 do vzdelávacej infraštruktúry.

Školské areály otvárame aj pre verejnosť

V rámci projektu Otvorená škola sme na športové využitie širokej verejnosti v poobedňajších hodinách sprístupnili už 8 školských športových areálov. Na úhradu mzdových nákladov na zabezpečenie dozoru a bežnú údržbu v týchto areáloch sme vyčlenili viac ako 60-tisíc eur.

Študenti SPŠE Karola Adlera v Bratislave, ale aj široká verejnosť sa môžu tešiť hneď z troch športových plôch s osvetlením: z futbalového, tenisového a multifunkčného ihriska. Rekonštrukcia (3 – 7/2020) vo výške 354-tisíc eur bola financovaná z rozpočtu BSK.

Projekt Škola škole

Zámerom projektu je spolupráca medzi župnými školami a školskými zariadeniami s cieľom vzájomného prospechu zo spoločných aktivít, skvalitnenia vzťahov, vzájomného spoznania sa a zapojenia pedagogického zboru a žiakov do spoločných, resp. recipročných aktivít. V rámci výzvy na rok 2021 sme podporili 33 župných škôl s 22 projektmi v celkovej výške takmer 22-tisíc eur.

Stredná vinársko-ovocinárska škola v Modre realizovala výsadbu ovocných drevín v areáli Strednej odbornej školy polygrafickej v Bratislave

Otvorená škola pre rekreačný šport

Prostredníctvom projektu Otvorená škola – oblasť športu sme sumou takmer 140-tisíc eur podporili 41 škôl. Školy v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK tak mali možnosť doplniť si športové vybavenie v telocvični, posilňovni, obnoviť alebo doplniť vonkajšie športové prvky, opraviť športové náradie, vykonať bežnú údržbu na zariadeniach, v športových priestoroch, nakúpiť si reprezentačné dresy pre školu, príp. zrealizovať celoškolský športový deň.

Obnova školských športových areálov

V októbri 2021 sme za viac ako 213-tisíc eur ukončili výstavbu multifunkčného ihriska na Strednej zdravotníckej škole na Záhradníckej ulici v Bratislave. V rovnakom období sme začali rekonštruovať vonkajšie športovisko na Spojenej škole na Ostredkovej ulici v Bratislave. Na obnovu bežeckého oválu, doskočiska a odhodiska sme vyčlenili viac ako 464-tisíc eur.

Kampus športu a zdravia v Petržalke dostal zelenú

Župní poslanci svojím súhlasom podporili zámer postaviť nový športový areál. **Na rozlohe viac ako 188-tisíc m² má na okraji bratislavskej Petržalky vzniknúť multifunkčná, hokejová a plavecká hala, atletický štadión s tribúnou či viacero workoutových ihrísk, verejné priestranstvo, detské ihriská, zázemie pre inline korčuľovanie či plážový volejbal.** Bratislavský kraj ho plánuje vybudovať v spolupráci so Slovenským zväzom ľadového hokeja, Spojenou školou na Ostredkovej ulici v Bratislave a s Volejbalovým klubom polície Bratislava.

Cieľom projektu je vybudovanie moderného kampusu s rešpektovaním princípov SMART školy, ktorý svojím užívateľom poskytne adresné služby na základe ich individuálnych potrieb v dlhodobom udržateľnom areáli. Týka sa to tak výstavby kompletnej infraštruktúry a objektov pre školu a partnerov, ponuky študijných programov, ako aj vybudovania verejných plôch pri dodržaní zásad bezbariérovosti, energetickej efektívnosti a ekologických opatrení s nariadením na verejnú dopravu.

Na Patrónke vybudujeme multifunkčný areál

Rozsiahly priestor v lokalite bývalej továrne na Patrónke ožije. Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja schválilo zámer vybudovať tu moderné centrum. **Vzniknúť tu má jedinečný viacúčelový areál s priestormi pre sociálne služby, školstvo, kultúru, umenie, športové podujatia či ďalšie voľnočasové aktivity. Dôležitou súčasťou priestoru má byť aj pamätník reflektujúci na smutnú židovskú históriu v tejto lokalite.** Projekt má nielen lokálny, ale i nadmestský význam. Na Slovensku ide o jedinečný projekt svojho druhu.

Partnermi projektu sú BSK, Zariadenie sociálnych služieb ROSA, Škola umeleckého priemyslu J. Vydru, Design factory a Cambridge International Communications. Cieľom projektu je vybudovanie moderného sociálno-kultúrno-vzdelávacieho centra poskytujúceho adresné služby svojim užívateľom na základe ich individuálnych potrieb v dlhodobom udržateľnom areáli a partnerskej spolupráce.

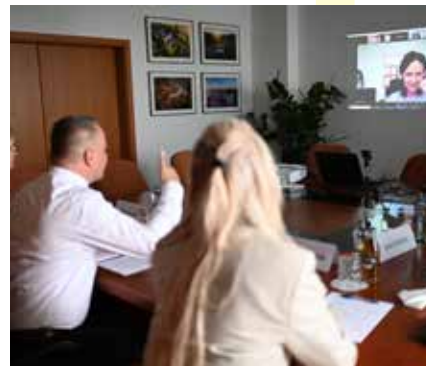
NAŠE ŠKOLY ÚSPEŠNÉ V PROJEKTOCH A VO VÝZVACH

Rozvojové projekty MŠVVŠ SR

Rozvojové projekty Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR umožňujú získať školám dodatočné finančné prostriedky. Teší nás, že župné školy sa na výzvach pravidelne zúčastňujú. Ako zriaďovateľ ich v tomto podporujeme a úspešné projekty spolufinancujeme. V roku 2021 sa naše školy zapojili do viacerých projektov: Finančná gramotnosť pedagógov, Podpora centier COP na ceste k excelentnosti, Čítame radi, Enviroprojekt, Letná škola, Spolu úspešnejší či Školský digitálny koordinátor. Dobrou správou je, že školy sa stále aktívne hlásia aj do aktuálne otvorených výziev a ich projekty dosahujú veľmi vysokú úspešnosť schválenia.

Erasmus+

Projekty Erasmus+ obohacujú životy a rozširujú obzory. V školskom roku 2020/2021 sa do výberu prvého kola v oblasti odborné vzdelávanie a príprava dostalo spolu štrnásť stredných škôl, pričom celková výška grantu pre naše školy dosiahla takmer 600-tisíc eur. V školskom roku 2019/2020 to bolo až dvadsať župných škôl. Tie získali granty v celkovej výške viac ako 1 milión eur.

ESF projekty

V rámci Operačného programu Ľudské zdroje boli vo výzve Prepojenie stredoškolského vzdelávania s praxou úspešné tri naše odborné školy. Cieľom tejto výzvy je podpora zvyšovania kvality vzdelávania v oblasti odborného vzdelávania a prípravy v prepojení na praktické vzdelávanie. Celkový rozpočet projektov župných škôl predstavuje viac ako 500-tisíc eur. BSK tieto projekty spolufinancuje vo výške 5 %.

ROZVOJOVÉ PROJEKTY FINANCOVANÉ Z IROP

**Integrovaný regionálny
operačný program**
2014 - 2020

Výsledkom projektov financovaných z Integrovaného regionálneho operačného programu je modernizácia priestorov a technických podmienok na odborné vzdelávanie študentov v Bratislavskom kraji.

Centrum odborného vzdelávania a prípravy Hliníčka 1

Po úspešnej realizácii stavebných prác na objektoch školy (budova školy a budova kuchyne s jedálňou) sa úspešne ukončil aj proces zabezpečenia materiálno-technického vybavenia interiéru školy v zmysle zmluvy o NFP. **Celková výška oprávnených výdavkov: 1,4 milióna eur. Ukončenie projektu v zmysle zmluvy o NFP: 12/2021.**

Centrum odborného vzdelávania a prípravy Ivanská cesta 21

Po úspešnej realizácii stavebných prác na objekte školy sa v súčasnosti finalizuje zabezpečenie materiálno-technického vybavenia školy. **Celková výška oprávnených výdavkov: 2,8 milióna eur. Ukončenie projektu v zmysle zmluvy o NFP: 03/2022.**

Centrum odborného vzdelávania a prípravy Farského 9

Prebiehajúce rekonštrukčné práce na budove školy budú ukončené začiatkom roka 2022. Následne vyhlásime verejné obstarávanie na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia odborných dielní a učební. **Celková výška oprávnených výdavkov: 3,5 milióna eur. Ukončenie projektu v zmysle zmluvy o NFP: 12/2022.**

Centrum odborného vzdelávania a prípravy Ivanka pri Dunaji

Rekonštrukčné práce prebiehajú v súlade s harmonogramom a termínom ukončenia 06/2022. Verejné obstarávanie na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia plánujeme vyhlásiť v prvom štvrtroku 2022. **Celková výška oprávnených výdavkov: 3,6 milióna eur. Ukončenie projektu v zmysle zmluvy o NFP: 01/2023.**

Centrum odborného vzdelávania a prípravy polygrafická

Predmetom projektu je rekonštrukcia a modernizácia budovy praktického vyučovania, ako aj modernizácia materiálno-technického vybavenia budovy praktického vyučovania s cieľom zatraktívniť odborné vzdelávanie. V roku 2022 plánujeme tento projekt predložiť Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. **Predpokladaná výška oprávnených výdavkov: 3,8 milióna eur.**

POMÁHAME S VÝBEROM STREDNEJ ŠKOLY

Všetky školy na jednom mieste už po desiatykrát

Aké odbory škola ponúka? Je zapojená do medzinárodného projektu? Uplatním sa na trhu práce? Akých má študentov a v čom sa môžu angažovať? To je len malá časť otázok, ktoré môžu klást žiaci 8. a 9. ročníkov základných škôl a ich rodičia priamo študentom a pedagógom našich škôl. Už jubilejný desiaty ročník sa konal v nových priestoroch bratislavského nákupného centra Nivy. Podujatie s historicky najvyšším počtom návštevníkov (viac ako tisíc) sa nieslo vo výbornej atmosfére.

54 župných stredných škôl na jednej webstránke

Pestrá ponuka stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK je k dispozícii aj na www.strednapremna.sk. Žiaci a rodičia si tak v našom kraji môžu vyberať z 13 gymnázií, 1 športovej školy, zo 6 priemysloviek, z 11 technických odborných škôl, zo 4 obchodných a z 1 hotelovej akadémie, z 9 odborných škôl zameraných na služby, 5 umeleckých škôl, ako aj z 2 zdravotníckych a 2 pedagogických škôl.

S výberom školy pomáha aj YouTuber ASIMISTER

Viac ako 460-tisíc videí mal videoklip známeho YouTubera ASIMISTRA, ktorý sa zapojil do interaktívneho online kvízu Čo by si mal/a študovať v Bratislavskom kraji?

Katalóg stredných škôl pre všetkých deviatakov v kraji

54 župných stredných škôl sme už štvrtýkrát detailnejšie predstavili aj v katalógu Končíš základku? Vyber si strednú podľa seba!

Doprava

Dopravnú situáciu v regióne zlepšujeme, skvalitňujeme a zefektívňujeme.

PhDr. Alžbeta Ožvaldová
podpredsedníčka BSK

*Vážené dámy, vážení páni!
Ak sme doteraz hovorili, že pripravujeme, chystáme, môžeme skonštatovať, že sa dostavili výsledky. Dokončilo sa 59 km rýchlostnej cesty D4/R7 aj s ďalším mostom cez Dunaj dlhým 3,5 km.*

BSK má novú cestársku spoločnosť Správa ciest BSK, ktorá už doteraz zrekonštruovala veľké množstvo župných ciest. Dokončili sme našu časť križovatky Triblavina. Reálne sme začali stavať 1. časť obchvatu Grobov, ktorá severne spojí triblavinskú križovatku s cestou III/1059 Chorvátsky Grob – Čierna Voda. V príprave je druhá etapa - pokračovanie smer Grinava a následne predĺženie smer Pezinok-Modra-Dubová. Druhý cyklomost župy Vysomarch už je v poslednej fáze výstavby. Od 15. novembra začal premávať nový dopravca ARRIVA. Pokračujeme v spolupráci s ministerstvom dopravy na riešení a zlepšení koľajovej dopravy v kraji a s MIRRI na získaní fondov EÚ na naše ďalšie dopravné projekty.

V regióne Malokarpatska staviame nový obchvat

Bratislavský kraj je dopravný uzol, ktorý čelí mnohým problémom, ako sú kolóny či tranzitná doprava. Obyvateľom dennodenne znepríjemňujú život najmä v intraviláne miest a obcí v regióne Malokarpatska, predovšetkým v okolí Chorvátskeho

Grobu, Pezinka či Modry. V najvyťaženejších úsekoch dosahuje denná intenzita dopravy bežne 25-tisíc áut, čo je porovnateľné s intenzitou na diaľnici D1 v Žilinskom, Prešovskom a Košickom kraji. Aj preto je riešenie dopravy v tomto regióne prioritou.

Výstavba úplne novej cesty sa začala v septembri 2021. Po dokončení bude spájať diaľničnú križovatku Triblavina a cestu III/1059 v katastri obce Chorvátsky Grob. Novobudovaný úsek bude mať **dĺžku 1,7 kilometra** a financovaný je prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP).

Schválili sme Plán udržateľnej mobility

V dopravnom plánovaní doteraz chýbal systémový prístup. Obyvatelia potom volia zdanlivo najspoľahlivejší a najmenej udržateľný spôsob dopravy – **individuálnu automobilovú dopravu**. To v konečnom dôsledku zhoršuje situáciu, stav **životného prostredia** a v neposlednom rade aj závislosť krajiny od nerastných zdrojov. Súčasným svetovým trendom rozvoja dopravného plánovania je **rovnocenná podpora všetkých spôsobov dopravy**. Odhliadnuc od zvýšenia kvality života by mal tento nový prístup k dopravnému plánovaniu zabezpečiť zlepšenie situácie v každom druhu dopravy. Bratislavský kraj sa rozhodol využiť tvorbu Plánu udržateľnej mobility ako príležitosť na začatie budovania dopravnej politiky založenej na vyváženom rozvoji všetkých dôležitých spôsobov dopravy smerom k jej udržateľnosti. Dokument počíta so zvýšením výkonnosti, spoľahlivosti a dostupnosti **verejnej dopravy**. Ťažiskom je rozvoj **koľajovej dopravy**.

Otvorili sme cestu Rohožník – Malacky

Po päťdesiatich rokoch má naše krásne Záhorie kvalitnú cementobetónovú cestu. Špeciálny povrch zaručí, že opravy nebudú potrebné aspoň 30 rokov. Na Slovensku to je prvá regionálna cesta s takouto úpravou. Takmer 8-kilometrový úsek sa nám podarilo zmodernizovať, rozšíriť na 9,5 metra, vyrovnať „zákruty smrti“ a bezpečnosť zvýšiť aj odstavňými pruhmi a spomaľovacími ostrovčekmi.

Projekt bol realizovaný vďaka nenávratnému finančnému príspevku poskytnutému v rámci IROP, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Rekonštruujeme regionálne cesty a mosty

Nový asfalt, vodorovné značenie i vyššia bezpečnosť a komfort pre vodičov. To všetko priniesli opravy ciest II. a III. triedy, do ktorých sa pustil Bratislavský samosprávny kraj. Nechýbali ani rekonštrukcie mostov.

Rekonštrukcie ciest:

- Zrevitalizovali sme dlhodobu preťažенú cestu okolo logistických centier na trase **Senec – Viničné – Pezinok** z prostriedkov Ministerstva dopravy a výstavby SR.

- Opravili a otvorili sme rokmi zanedbanú cestu **Rohožník – Malacky** a zrevitalizovali prístupové cesty pred nemocnicou v Malackách a v Rohožníku po cestu II/501.
- V **Novej Dedinke** sme postavili nový kruhový objazd. Sprejazdniť sa nám ho podarilo o štyri

mesiace skôr, ako bolo pôvodne plánované.

- Za rekordných 16 dní sme opravili 40 rokov nedotknutú cestu **Láb – Jakubov**.
- O mesiac kratšie oproti plánu trvala revitalizácia cesty v **Čiernej Vode**.
- Opravili sme cestu II/502 v **Dolánoch**.
- Zrevitalizovali sme vozovku na ceste III/1084 v intraviláne obce **Slovenský Grob**, ktorá má nový povrch a nové vodorovné dopravné značenie.
- Zrealizovaná bola aj revitalizácia ciest III/1107 **Zohor – Láb**, III/1095 **Kaplna – Báhoň** či oprava cesty III/1080 zo **Šenkvice do Vištuku**.
- Vozovku sme rekonštruovali aj v **Modre** na ceste III/1046 na Dolnej a Štúrovej ulici, ako aj cestu II/502.
- Práce sme realizovali na ceste II/501 v obciach **Rohožník** a **Kostolište**, kde sme zrevitalizovali cesty II/503 a III/1114 smer **Gajary**.
- Zrealizovali sme opravu cesty II/503 **Hrubý Šúr – Senec**.

- Vymenili sme povrch na mimořiadne vyťaženej štvorprúdovej ceste II/502 medzi **Svätým Jurom** a **Pezinkom**. Oprava pozostávala z odfrézovania pôvodných vrstiev vozovky, osadenia geomreže, ložnej a obrusnej vrstvy, realizácie asfaltových zálievok a obnovy vodorovného dopravného značenia.
- Opravili sme cesty III/1015 v **Marianke**, III/1108 v **Stupave** a II/503 v **Malackách**.

Rekonštrukcie mostov:

- Most **Malina**, ktorý ako jediný spája **Malacky** s diaľnicou.
- Most III/503010-001 Malacky – most ponad diaľnicu na ceste do Rohožníka, rekonštruovaný v rámci opravy cesty v Malackách.
- Most III/503010-003 **Rohožník** – most ponad potok v obci Rohožník.
- Most II/503-005 – **Senec – Hrubý Šúr**.
- Most II/503-004 – **Kráľová pri Senci**.

Spojili sme križovatku Triblavina so Seneckou cestou I/61

Župa sa aktívne podieľa na riešení neľahkej dopravnej situácie, ktorú máme v kraji. V spolupráci s Národnou diaľničnou spoločnosťou (NDS) sme vybudovali úplne novú cestu. Spája križovatku Triblavina na diaľnici D1 s cestou I/61 medzi Ivanka pri Dunaji a Bernolákovom.

V kraji pribudli prestupné terminály a záchytné parkoviská

S podporou eurofondových operačných programov IROP a OPIL v našom kraji vznikli tri záchytné parkoviská a dva prestupné terminály. Tie uľahčia obyvateľom kraja presadnúť z áut na verejnú dopravu. Investorm záchytných parkovísk P + R v Pezinku a v Ivanke pri Dunaji boli Železnice Slovenskej republiky. Investorm prestupných dopravných terminálov so záchytným parkoviskom vo Svätom Jure, v Šenkviach a záchytného parkoviska v Malackách boli ako prijímatelia podpory IROP jednotlivé mestá a obce.

Malacky

Svätý Jur

Šenkvice

Pezinok

Ivanka pri Dunaji

BRATISLAVSKÁ INTEGROVANÁ DOPRAVA

Jednotný lístok pre cestujúcich, lepšia nadväznosť spojov či spoločný tarifno-vybavovací systém pre všetky druhy verejnej dopravy – MHD, vlaky aj prímestské autobusy. Tieto a ďalšie výhody prináša Integrovaný dopravný systém v Bratislavskom kraji (IDS BK). Jeho cieľom je priniesť jednoduchšie a pohodlnejšie cestovanie za primeranú cenu a zatraktívniť hromadnú dopravu tak, aby obyvatelia menej cestovali svojimi osobnými autami a šetrili životné prostredie.

Výhody pre cestujúcich:

- atraktívna ponuka dopravy,
- nadväznosť spojov,
- sprehľadnenie dopravného systému,
- jednotné prepravné a tarifné podmienky,
- jednotný tarifno-vybavovací systém,
- zaručená kvalita poskytovaných dopravných služieb.

Výhody pre dopravcov:

- zvýšenie atraktivity hromadnej dopravy,
- zvyšovanie potenciálu prepravného trhu,
- istota zmluvného vzťahu s objednávatelmi dopravných výkonov,
- koordinácia dopravcov v regióne.

Jedinečná mobilná aplikácia

V mobilnej aplikácii IDS BK máte po ruke všetko potrebné na cestovanie v rámci Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji.

Nezáleží na tom, či cestujete regionálnym autobusom, využijete regionálny vlak alebo sa zveziete mestskou hromadnou dopravou v Bratislave.

História integrovanej dopravy

- Jún 2013: čiastočná tarifná optimalizácia na území Bratislavy a Záhoria.
- November 2015: úplná **tarifná integrácia**.
- August 2018: dopravná optimalizácia, zavedenie **taktových cestovných poriadkov** s pravidelnými odchodmi s nadväznosťou na železničnú dopravu.
- Október 2018: Spustenie **mobilnej aplikácie** IDS BK.
- August 2019: Rozšírenie IDS BK do železničnej stanice **Trnava**.
- December 2020: Prevádzkovanie **centrálneho dispečingu**, vďaka ktorému sú garantované nadväznosti vybraných spojov.
- Júl 2021: rozšírenie IDS BK mimo územia Bratislavského kraja. Všetky linky v objednávke BSK sú plne integrované aj na území Trnavského samosprávneho kraja (TTSK), do IDS BK sa taktiež zaintegrovali železničné stanice na území TTSK až po Galantu a Kúty.
- November 2021: zavedenie **expresných** liniek, **nočné** spoje do regiónu, zastávky **na znamenie**, pri dojazde do Bratislavy umožnený **nástup všetkými dverami**, zjednotenie vizuálov cestovných poriadkov prímestskej autobusovej dopravy s MHD, úprava názvu niektorých zastávok a pripravovaná výmena všetkých označiek zastávok za moderné v zmysle štandardov IDS BK ako poznáme z MHD v Bratislave.
- Integrácia priniesla pravidelný medziročný **nárast počtu prepravených osôb**. V roku 2018 nárast o 10 mil. prepravených osôb (3,3 %), v roku 2019 nárast asi o 8 mil. (2,43 %). Tento pozitívny trend zastavila **pandémia** – zaznamenali sme pokles prepravených osôb. Ďalšou výzvou bude získať týchto cestujúcich späť.

Aplikácia ponúka vyhľadávanie spojení vrátane prestupov medzi všetkými zapojenými dopravcami, cestovné poriadky a trasy liniek na mapových podkladoch, virtuálne zastávkové tabule, aktuálne informácie o prípadných meškaniach spojov, ale aj novinky a mimoriadne informácie o doprave.

V aplikácii si môžete zakúpiť aj jednorazové cestovné lístky. Najväčšou novinkou roka 2021 je predaj električienok, teda predplatných cestovných lístkov.

Nový autobusový dopravca

Od 15. novembra 2021 prímestskú autobusovú dopravu zabezpečuje ARRIVA Mobility Solutions. Tá vyhrala medzinárodnú súťaž a podpísala kontrakt na 10 rokov. **Pôvodnému dopravcovi, ktorým bol Slovak Lines, sa skončila zmluva a nebolo možné ju predĺžiť.** Nový dopravca pri nástupe ohlásil výpadky spojov, ktoré boli spôsobené nedostatkom šoférov. V kraji zároveň začali premávať úplne nové nízkopodlažné autobusy. Majú pripojenie na wifi, nabíjačky na telefóny či klimatizáciu. Do júna 2022 by mal byť vymenený celý vozidlový park.

Nová autobusová stanica NIVY

Po viac ako tridsiatich rokoch prevádzky pôvodnej autobusovej stanice z roku 1983 má Bratislava novú a modernú autobusovú stanicu. Od 30. septembra 2021 na ňu smerujú aj prímestské autobusy. Nová stanica je podzemná, a teda úplne chránená pred nepriazňou počasia. Nachádzajú sa v nej pokladnice, úschovňa batožín, toalety, pohodlné lavičky a popri čakaní na autobus sa môžete aj občerstviť či nakúpiť si.

ČO NÁS ČAKÁ

- Realizujú sa terminály vo **Veľkých Levároch** a v **Bernolákove**.
- K existujúcim záchytným parkoviskám a terminálom v regióne pribudne terminál so záchytným parkoviskom **Nové Košariská**, ktorého súčasťou bude aj nová autobusová zastávka.
- Začala sa modernizácia medzinárodného železničného koridoru na Záhorí od **Devínskej Novej Vsi** smerom na **hranicu s Českou republikou**. Vlaky tu budú jazdiť rýchlosťou až do **200 km/h**.
- Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) spracovávajú projektovú dokumentáciu na realizáciu Terminálu integrovanej osobnej prepravy (TIOP) **Ružinov**, ako aj odbočku Ružinov na zvýšenie priepustnosti traťového úseku Bratislava-Nové Mesto – Podunajské Biskupice. Následne sa bude obstarávať zhotoviteľ stavby. Mesto Bratislava má záujem predĺžiť **ružinovskú električkovú radiálu** k tomuto terminálu.
- ŽSR vyhodnocujú ponuky na do-

projektovanie a následnú realizáciu TIOP **Vrakuňa** a TIOP **Bory**. Mesto Bratislava plánuje predĺžiť Saratovskú ulicu až k TIOP Bory a tiež predĺžiť **dúbravsko-karloveskú električkovú radiálu**.

- Prebieha proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) **železničného uzla Bratislava**. Týka sa tých opatrení, ktoré odporúča štúdia realizovateľnosti. Následne bude možné začať ďalšie stupne smerujúce k realizácii.
- Pripravuje sa čiastočná aktualizácia štúdie realizovateľnosti bratislavského železničného uzla, od ktorej sa očakáva, že okrem **stanice Filiálka** potvrdí aj potrebu obsluhy koľajovou dopravou lokality **Mlynské Nivy** (nový downtown) v dotyku s novou **autobusovou stanicou**.
- Pre úsek trate **Devínska Nová Ves – Marchegg št. hr.** prebieha vypracovanie projektovej dokumentácie na **obnovu mosta** ponad rieku Moravu a úprava projekto-

vej dokumentácie stupňa DSPRS z roku 2014 na **elektrifikáciu trate**. Pripravuje sa **rekonštrukcia tunelovej rúry** č. 2 na úseku Bratislava hl. st. – Bratislava-Lamač.

- Plánuje sa verejné obstarávanie na štúdiu realizovateľnosti novej železničnej trate **Bratislava-Vajnory – Pezinok cez Groby**.
- Plánuje sa verejné obstarávanie na štúdiu novej železničnej trate **Bratislava-Lamač – Záhorská Bystrica – Stupava – Lozorno**.
- Plánuje sa spracovanie národnej štúdie **vysokorýchlostnej trate** prepojenia krajín V4. Zámer už schválila vláda SR.
- V rámci zásobníka Plánu obnovy a odolnosti je plánovaný rezervný projekt **peronizácie** vybraných železničných staníc, v Bratislavskom kraji sa týka stanice Senec.
- Zmena GVD 2021/2022 od 12. 12. 2021 priniesla „reformu“ železničnej dopravy a v kraji došlo k ďalšiemu dlhoočakávanému **navýšeniu počtu spojov**.

Staviame druhý cyklo- most cez rieku Moravu

Ekologická cyklodoprava a turizmus, cezhraničná spolupráca a regionálny rozvoj, vytváranie nadnárodných partnerstiev, ale najmä prepojenie slovenskej strany a rakúskej strany medzi obcami Vysoká pri Morave a Marchegg. To všetko prinesie v poradí druhý cyklomost cez rieku Moravu v Bratislavskom kraji. V apríli 2021 sme spustili jeho výstavbu a otvorenie očakávame na jar 2022.

Nový most je realizovaný ako 5-poľová konštrukcia s rozpätím hlavného poľa 80 m a oboch predpolí 2×25 m. Maximálna výška pilierov je 17 metrov a po dokončení ostane minimálna plavebná výška 7 metrov. Celková dĺžka bude 270 metrov a šírka 4 metre.

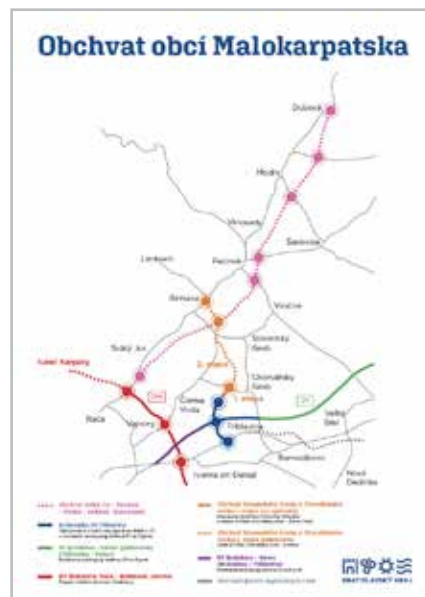

Obchvat obcí v regióne Malokarpatska

Obchvat, ktorý pozostáva z viacerých etáp, prinesie zlepšenie dopravnej situácie, časovú úsporu pre vodičov, ale najmä odbremenenie obcí od tranzitnej dopravy. V súčasnosti je vo výstavbe prvá etapa projektu – prepojenie diaľničnej križovatky **Triblavina** s cestou III/1059 **Chorvátsky Grob – Čierna Voda**. Nasledovať bude pokračovanie v smere na **Grinavu** v **Pezinku**. Tretia etapa predstavuje obchvat **Pezinka** a **Modry** vrátane obchvatu Svätého Jura, Vinosadov a **Dubovej**.

Celý obchvat obcí Malokarpatska by mal byť hotový do roku 2030, čo je v súlade s Plánom udržateľnej mobility BSK. Budúci obchvat musí byť napojený na TEN-T koridor, teda na diaľnicu D1, keďže ide o kľúčovú podmienku financovania výstavby ciest II. triedy prostredníctvom externých zdrojov. Preto za župa rozhodla začať stavať obchvat od diaľničnej križovatky Triblavina.

Súčasťou celého procesu je vypracovanie technickej štúdie, posudzovanie vplyvu na životné prostredie, výkup pozemkov, vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia a súťaž na zhotoviteľa. Až potom nasleduje samotná výstavba.

Zdravotná starostlivosť

Sme celoslovenským lídrom v očkovaní.

MUDr. Juraj Štekláč,
PhD., MPH
podpredseda BSK
pre oblasť zdravotníctva

Vážené dámy a vážení páni,

v zdravotníctve stále dominuje téma koronavírusu. Minulý rok BSK zriadil veľkokapacitné očkovacie centrum a obyvatelia kraja ho vysoko ocenili. Za nasadenie pri jeho prevádzke i spustenie výjazdového očkovania ďakujem ľuďom z odboru zdravotníctva a Úradu BSK.

Vytvorenie vlastného objednávacieho systému prispelo k vysokej efektívnosti a je základom k naplneniu záväzku vo vzťahu k rezerváčnemu systému v bežnej zdravotnej starostlivosti.

Záber kraja je však širší. Na zlepšenie zdravotnej starostlivosti vzniká unikátny dokument Stratégie zdravotníctva na roky 2022 – 2026. Reflektuje na potreby, zmeny aj novú reformu kategorizácie nemocníc, príchod nového poskytovateľa nemocničnej starostlivosti. Ambíciou župy je pozitívne ovplyvňovať a rozvíjať zdravotníctvo a zdravie v BSK.

COVID-19

Obyvateľom kraja sme podali vyše 350-tisíc vakcín

Po spustení pilotného projektu očkovania v župnej poliklinike v Karlovej Vsi (február 2021) sme v marci otvorili vlastné **veľkokapacitné očkovacie centrum na Národnom futbalovom štadióne**. Pri plnej prevádzke sme tu dokázali zaočkovať **niekoľko tisíc pacientov denne**. Župné očkovacie miesta mohli záujemcovia navštíviť aj v Pezinku a Malackách, z mikroregiónu Senec mohli obyvatelia využiť špeciálne župné autobusy, ktoré ich doviezli priamo k veľkokapacitnému očkovačiemu centru.

Vyvinuli sme vlastný objednávací systém

Spustenie očkovania od začiatku sprevádzali problémy s prihlasovaním. Na **bratislavskykraj.sk** sme preto vyvinuli vlastný objednávací systém, cez ktorý mohli obyvatelia kraja požiadať o očkovanie v niektorom zo župných miest či vo veľkokapacitnom očkovačom centre. Neskôr bolo **možné prihlásiť sa na presný deň a čas**.

Pandémia ukázala, aká dôležitá je úloha župy. Distribuovali sme ochranné pomôcky, neskôr testovali a posledný rok očkovali. V našom veľkokapacitnom očkovačom centre sme v roku 2021 podali viac ako 350-tisíc vakcín. Očkovali sme aj v teréne, Malackách a Pezinku či v komornom očkovačom mieste v Auparku. Pracovali sme aj na zlepšení kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti v regióne, rekonštruovali polikliniku v Karlovej Vsi, vydali niekoľko stoviek povolení lekárom a lekárnikom, chránili klientov v zariadeniach sociálnych služieb, zlepšovali informovanosť obyvateľov aj lekárov. Musím vyzdvihnúť osobné nasadenie celého tímu zdravotníctva. A ďakujem aj vám, že ste boli zodpovední.

Tomáš Szalay

riaditeľ odboru zdravotníctva a lekár Bratislavského samosprávneho kraja

Pomohli sme s celoplošným testovaním

Župa pomohla s realizáciou celoplošného testovania **antigénovými rýchlotestmi**. Testovacie miesto v areáli Úradu BSK sme pripravili v expresne rýchлом termíne. Týmto krokom sme vyšli v ústrety svojim zamestnancom, štátu a predovšetkým mestskej časti Bratislava-Ružinov, kde máme sídlo.

Edukatívna kampaň so známymi osobnosťami

Na podporu edukácie v očkovaní sme so známymi osobnosťami a lekármi vyrobili vzdelávacie videá s názvom **Pýtame sa za Vás**. Otázky kladené lekárom a vedcovi sme zozbierali od obyvateľov kraja. V informačnej kampani sme pokračovali aj na webovej stránke a v inzertnej kampani. Tu mohli nájsť obyvatelia kraja podrobné informácie o ochorení COVID-19, vakcínach, vedľajších účinkoch a o ďalších témach, ktoré rezonovali Slovenskom. Súčasťou webu boli tiež podrobne spracované otázky a odpovede.

Doc. MUDr. Ing. RNDr. Peter Celec, DrSc., MPH, a Marek Mach

MUDr. Elena Prokopová a Miroslav Noga

MUDr. Adriana Šimková, PhD., a Marián Labuda ml.

Doc. MUDr. Jozef Záhumenský a Kristína Tormová

Očkujeme aj v teréne

S mobilnou očkovačou jednotkou sme navštívili desiatky seniorov, imobilných obyvateľov či pacientov, ktorým v očkovaní v centrách bránia psychiatrické diagnózy. O výjazd mohol požiadať ktorýkoľvek obyvateľ kraja. So starostami obcí v regióne sme skoorinovali očkovanie priamo v kultúrnych domoch či na úradoch. Iba od konca septembra do konca novembra 2021 sme v rámci výjazdov zaočkovali skoro 4 500 ľudí vo viac ako 60 obciach a domovoch sociálnych služieb.

Otvorili sme očkovačie miesto v Auparku

Na jeseň 2021 sme v bratislavskom obchodnom centre Aupark otvorili komorné očkovačie miesto, kde sa mohli záujemcovia z kraja aj zo Slovenska zaočkovať rýchlo, diskretné a bez registrácie.

Očkovačie miesto slúžilo pacientom do novembra 2021, keď bolo pre enormný záujem potrebné opäť otvoriť veľkokapacitné očkovačie centrum.

Ako prví sme začali očkovať seniorov treťou dávkou

Starší ľudia v zariadeniach sociálnych služieb sú prioritou župy aj pri očkovaní. Sú zraniteľní pre vek, zdravotný stav aj pre to, že v zariadeniach majú akoby spoločnú domácnosť.

Ako prví v kraji, možno aj na Slovensku, sme spustili očkovanie starších ľudí treťou dávkou priamo v zariadeniach sociálnych služieb.

Očkovali sme deti vo veku 5 – 11 rokov

Vyhoveli sme rodičom, ktorí sa rozhodli dať zaočkovať proti ochoreniu COVID-19 aj svoje dieťa vo veku od 5 do 11 rokov. Zdravotníci a pomocní pracovníci ich vítali v kostýmoch, púšťali im rozprávky a pri odchode rozdávali sladkosti. Očkovanie bolo úspešné a od rodičov sme dostali desiatky pozitívnych reakcií. Iba počas prvého dňa sme zaočkovali 1 700 detí.

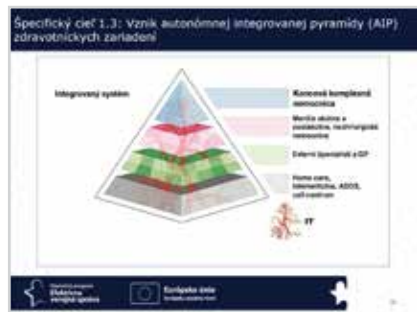
Pokračovali sme v distribúcii ochranných pomôcok a testov

Aj počas druhého roka trvania pandémie sme dodávali masky, rukavice, dezinfekciu a ďalšie ochranné pomôcky a antigénové testy tam, kde boli potrebné. Keďže senióri sú najzraniteľnejšia generácia, zariadenia sociálnych služieb boli prioritné miesta. Chrániť zdravie sme však pomáhali aj našim školám, zdravotníkom či rôznym neziskovým organizáciám venujúcim sa charitatívnej činnosti.

Stratégia rozvoja zdravotnej starostlivosti

Odborná verejnosť mala v decembri 2021 príležitosť zúčastniť sa na odprezentovaní **Stratégie rozvoja zdravotnej starostlivosti v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2022 - 2026**. Stratégia identifikuje hlavné výzvy zdravotníctva špecifické pre Bratislavský kraj. Zároveň komplexne a vizionársky definuje skupinu opatrení a aktivít nielen v rámci kompetencií kraja, ale aj v spolupráci s ostatnými relevantnými subjektmi. To všetko v záujme zlepšenia kvality zdravotnej starostlivosti a zdravia obyvateľstva nielen nášho kraja. Dokument tiež navrhuje harmonogram plnenia aktivít a indikátory úspešnosti ich plnenia. Príprava dokumentu je v gescii Inštitútu regionálnej politiky. Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Spracovanie dokumentu prebieha od januára 2021, aktuálne sme vo fáze finalizácie. Odovzdanie finálnej verzie dokumentu je plánované na február 2022, pričom posudzovanie vplyvov na životné prostredie bude prebiehať do mája až augusta 2022.

Vydali sme takmer 400 povolení

Bratislavský samosprávny kraj vydáva povolenia na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení – ambulancií, zariadení na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti, stacionárov, polikliník, ADOS, zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, všeobecných nemocníc, liečební, hospicov, domov ošetrovateľskej starostlivosti, mobilných hospicov, lekární a výdajní zdravotníckych pomôcok.

Lekárska starostlivosť

Za posledné štyri roky sme vydali 325 nových rozhodnutí o povolení prevádzkovať zdravotnícke zariadenie. Zároveň sme realizovali 508 zmien v povolení novým rozhodnutím.

Lekárska starostlivosť

BSK vydáva povolenia aj na prevádzkovanie lekární. V našom kraji sme ich za posledné štyri roky vydali 66 a k tomu sme novým rozhodnutím realizovali 233 zmien povolení.

Rok 2021

Lekárska starostlivosť	Nové rozhodnutia o povolení 92	Zmeny v povolení novým rozhodnutím 141
Lekárska starostlivosť	Nové rozhodnutia o povolení 15	Zmeny v povolení novým rozhodnutím 70

Pokračujeme v rekonštrukcii Polikliniky Karlova Ves

Kompletnou rekonštrukciou prešiel vonkajší plášť polikliniky vrátane výmeny okien a rekonštrukcie vonkajšej terasy. V roku 2021 bola ukončená aj rekonštrukcia hygienických zariadení a výstavba výťahu v detskom pavilóne, čím bol zabezpečený bezbariérový prístup na druhé podlažie.

Zvýšená ochrana klientov v zariadeniach sociálnych služieb

S cieľom usmernenia riaditeľov a zamestnancov ZSS sme poskytli užitočné informácie na aktuálne témy:

- kompetencie a odborná spôsobilosť pri podávaní liekov pre klientov ZSS v našej zriaďovateľskej pôsobnosti,
- kritériá pre občanov prijímaných do ZSS s ohľadom na kontinuálny podávanie liekov pri poskytovaní sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti.

Zlepšili sme informovanosť lekárov a obyvateľov kraja

Na web stránke Úradu BSK, ako aj na stránke **e-vuc.sk** zverejňujeme informácie o všetkých zdravotníckych zariadeniach, ktorým sme vydali povolenie.

Občania na stránke navyše nájdu:

- zoznam všetkých lekárov a lekární,
- ordinačné hodiny,
- nahlásené neprítomnosti lekárov,
- zastupovanie,
- rozpisy pohotovostných služieb rajónneho lekára,
- užitočné informácie a rady.

bratislavskyykraj.sk/zdravie

Identifikácia poskytovateľov stále aktuálna

Pokračovali sme v označovaní ambulancií a lekární, ktoré majú platné povolenie vydané župou. Cieľom tejto aktivity je jasne označiť a identifikovať našou nálepkou poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorým sme vydali povolenie. **Zvyšujeme tak povedomie u pacientov a zamedzujeme výskytu falošných lekárov či zdravotníckych zariadení.**

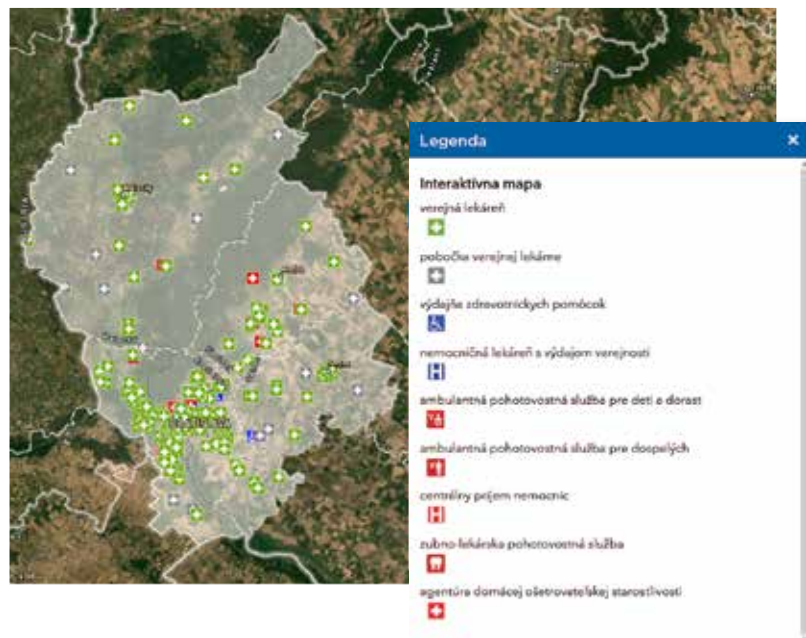

Verejnosti už druhý rok slúži interaktívna mapa lekární a ambulantných pohotovostí

Na našom webe sme v roku 2019 vytvorili interaktívnu mapu lekární a ambulantných pohotovostí. Obyvatelia nášho kraja tu na jednom mieste nájdu:

- lekárne,
- centrálny príjem nemocníc,
- ambulantné pohotovostné služby pre deti a dospelých,
- ambulantné pohotovostné služby pre dospelých,
- zubno-lekársku pohotovostnú službu,
- agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti.

bratislavskyykraj.sk/zdravie

Sociálna starostlivosť

Pomáhame tým najzraniteľnejším.

Mgr. Mikuláš Krippel, PhD.
podpredseda BSK
pre oblasť sociálnych služieb

Vážení obyvatelia Bratislavského samosprávneho kraja,

v sociálnej oblasti je pre BSK kľúčové zabezpečiť poskytovanie kvalitnej dlhodobej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím. Taktiež pomáhame ľuďom v ťažkej životnej situácii (napr. rodinám v kríze, obetiam násilia), fungujú centrá včasnej intervencie, tľmočnicka služba. Pokračuje sa v procese transformácie veľkých zariadení na domovy komunitného typu, realizuje sa aj výstavba nových budov, rekonštrukcia a modernizácia priestorov. V priebehu pandémie odbor sociálnych vecí BSK distribuoval do zariadení sociálnych služieb v rámci celého kraja státisíce kusov ochranných pracovných pomôcok a antigénových testov. Podakovanie patrí všetkým zamestnancom a dobrovoľníkom v sociálnych službách – ľuďom s veľkým srdcom.

Transformujeme zariadenia sociálnych služieb BSK

Vďaka projektom deinštitucionalizácie sa väčšie zariadenia sociálnych služieb zmenia na zariadenia komunitného typu. **V praxi to bude znamenať nielen komfortnejšie bývanie, ale aj prístup rešpektujúci individuálne potreby a sociálne vzťahy prijímateľov v ich prirodzenom prostredí.**

Domov sociálnych služieb a zariadenie podporovaného bývania MEREMA v Modre sa transformuje do novopostavených domov v obci Častá a Dubová, do komplexne zrekonštruovaného objektu Modra-Kráľová, ktorého rekonštrukcia sa už začala, a do zakúpeného domu v Modre. Prvé sťahovanie prebehne už na jar 2022, a to práve do domu v obci Častá. Časti prijímateľov sociálnych služieb Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Rača sa začnú poskytovať sociálne služby v zrekonštruovanom objekte na Strelkovej ulici v Bratislave a v novopostavenom dvojdomu rodinného typu v Bratislave na Račianskej ulici. Projekt je spolufinancovaný z finančných prostriedkov IROP.

irop Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2020

Je preukázané, že rodinné prostredie je z hľadiska aktivizácie klienta zariadenia najvhodnejšie. Klienti majú viac súkromia, o svojom živote a činnostiach môžu viac rozhodovať, majú viac flexibility v trávení voľného času. Veľkým pozitívom je aj podpora a rozvoj inklúzie, nediskriminácia, vyššia miera dôstojnosti a rešpektovanie inakosti.

V roku 2021 sa do národného projektu Deinštitucionalizácie sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov úspešne zapojilo v poradí už ôsme župné zariadenie Centrum sociálnych služieb Sibírka. DSS a ZPS Kaštieľ, DSS a ZPS Rača a DSS pre dospelých v Báhoňi za odborného vedenia konzultantov z IA MPSVR SR vypracovali transformačné plány, ktoré čakajú na realizáciu v nasledujúcich rokoch. Koncom roka 2021 vypracovali transformačné plány GAUDEAMUS – ZKR, ZSS Pod hradom v Plaveckom Podhradí a CSS Pod Karpatmi v Pezinku.

Bratislavský samosprávny kraj zabezpečuje sociálnu službu osobám s ťažkým zdravotným postihnutím v zariadeniach sociálnych služieb, a to v domovoch sociálnych služieb, špecializovaných zariadeniach, zariadeniach podporovaného bývania a v rehabilitačných strediskách. Sociálna služba je okrem župných zariadení zabezpečená aj prostredníctvom neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktorí sú zapísaní v registri poskytovateľov sociálnych služieb vedenom BSK, prostredníctvom neverejných poskytovateľov mimo regiónu a prostredníctvom verejných poskytovateľov sociálnych služieb, ktorých zriadil alebo založil iný vyšší územný celok.

Pokračujeme v plnení priorít župy a realizácii strategických plánov

Ambícia vybudovať **nové špecializované zariadenie pre dospelé osoby s poruchami autistického spektra** sa stáva skutočnosťou. Prvotná vízia pomáhať má už konkrétne obrysy v zrealizovanej architektonickej štúdii. Na mieste chátrajúcej budovy bývalej materskej školy na Znievskej ulici v Petržalke vyrastie moderné zariadenie sociálnych služieb, ktoré rešpektuje princípy komunitných sociálnych služieb a zároveň citlivým spôsobom uchováva súkromie klientov zariadenia. Zariadenie s kapacitou 24 miest bude poskytovať celoročné a ambulantné sociálne služby.

Jedinečný sprievodca sociálnymi službami

V roku 2021 sme vydali aktualizáciu brožúry poskytujúcu komplexnú pomoc pri výbere vhodnej sociálnej služby pre rôzne krízové životné situácie v Bratislavskom kraji. Sprievodcu prehľadne dopĺňajú kontakty na poskytovateľov sociálnych služieb v Bratislavskom kraji.

Kompetencie BSK v oblasti sociálnych služieb vo vzťahu k jeho obyvateľom patria medzi najdôležitejšie. **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii BSK na roky 2018 – 2023** bola vypracovaná v súlade s medzinárodnými záväznými dokumentmi a s prioritami strategických dokumentov pre plánovanie sociálnych služieb na národnej úrovni. **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím v kompetencii BSK na roky 2019 – 2021** má za cieľ nájsť spôsob zavádzania dostupných služieb pre ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodiny, podporovať funkčnosť rodiny či dosiahnuť maximálnu možnú mieru samostatnosti a nezávislosti ľudí s mentálnym postihnutím.

Pomáhame ľuďom so zrakovým znevýhodnením

V záujme dosiahnutia vyššieho komfortu a skvalitnenia služieb poskytovaných klientom so zrakovým či s iným zdravotným znevýhodnením župa podpísala memorandum o spolupráci s OZ Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy. Predmetom memoranda je participácia na procese sociálnej inklúzie najmä formou edukačných aktivít a pomocných psychoterapeutických metód s cieľom zvyšovať povedomie o problematike psov so špeciálnym výcvikom a tiež ľudí so zdravotným znevýhodnením. Spolupráca s OZ Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy prebieha vo viacerých župných zariadeniach.

Podpora samostatného bývania

V roku 2020 sme začali finančne podporovať novú komunitnú sociálnu službu – podporu samostatného bývania. V roku 2021 sme spoluprácu rozšírili, a to o ďalších 3 neverejných poskytovateľov. Služba, ktorej cieľom je podpora samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti, je poskytovaná ľuďom bez domova, obyvateľom s duševným ochorením, ale aj mladým dospelým, ktorí odchádzajú z „detských domovov“ a bez odbornej pomoci by ostali na ulici. Podporu samostatného bývania začalo v roku 2021 poskytovať aj župné zariadenie Centrum sociálnych služieb prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých.

Podporujeme tlmočnicke služby pre nepočujúcich

Na župe od roku 2019 zabezpečujeme poskytovanie tlmočnickej služby. Naši nepočujúci alebo obyvatelia s ťažkou obojstrannou nedoslýchavosťou tak majú možnosť využívať tlmočnicku službu prostredníctvom štyroch tlmočníkov.

Tlmočníkov, zapísaných v registri poskytovateľov sociálnych služieb v Bratislavskom kraji, sme za ostatné 3 roky podporili sumou viac ako 68-tisíc eur. V roku 2021 poskytovali svoje služby 30 odkázaným občanom v rozsahu viac ako 2,5-tisíc hodín.

Distribuovali sme OOPP, testy a kyslíkové prístroje

Odbor sociálnych vecí aj v ostatných dvoch rokoch distribuoval poskytovateľom sociálnych služieb osobné ochranné pracovné pomôcky (OOPP) proti šíreniu nákazy COVID-19 (masky, rúška, respirátory FFP2, FFP3, ochranné okuliare a štíty, chirurgické rukavice, ochranné obleky a návleky, dezinfekcia), ako aj antigénové testy pridelené zo SŠHR SR a MPSVaR SR.

Od vypuknutia pandémie sme distribuovali:

- OOPP v celkovom počte vyše 2,5 milióna kusov v hodnote vyše 1,4 milióna eur,
- antigénové testy v celkovom počte vyše 300-tisíc kusov za viac ako 1,4 milióna eur.

Okrem distribúcie OOPP župa pre potreby prijímateľov sociálnych služieb s akútnym priebehom ochorenia COVID-19 zapožičiavala verejným a neverejným poskytovateľom sociálnych služieb kyslíkové prístroje zabezpečené MPSVaR SR.

Všetkým zamestnancom starajúcim sa o prijímateľov sociálnych služieb počas pandémie covidu-19 patrí náš veľký obdiv. Za hrdinskú prácu vo vysokom nasadení a v mimoriadne náročných podmienkach im patrí naše veľké ĎAKUJEME.

2,3 milióna eur na predchádzanie vzniku sociálno-patologických javov

Bratislavský samosprávny kraj už niekoľko rokov podporuje akreditované a neakreditované subjekty vykonávajúce opatrenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, sociálne programy zamerané na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a dospelých osôb a v neposlednom rade aj na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálno-patologických javov. Od roku 2018 sme na župe finančne podporili 84 projektov sumou takmer 2,3 milióna eur. Centrum pre rodinu v kríze sme podporili sumou takmer 250-tisíc eur a na sociálny program Pomoc ženám, na ktorých je páchané násilie, sme vyčlenili príspevok vo výške 57-tisíc eur.

Prevenca a eliminácia násilia páchaného na ženách

Od roku 2018 boli schválené **dva Regionálne akčné plány Bratislavského kraja na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2018 - 2020 a 2021 - 2023**. Ich hlavným cieľom je zabezpečenie informovanosti verejnosti o závažnosti a negatívnych dôsledkoch násilia, zvyšovanie právneho povedomia a odborných kompetencií pracovníkov prichádzajúcich do kontaktu so ženou, ktorá zažíva násilie – potenciálne kontakty nevynímajúc. Ďalej je to aj rozvíjanie bezplatných poradenských služieb s cieľom zlepšovať bezpečnosť a ochranu žien zažívajúcich násilie, ako aj ochranu ich detí.

Dôležitým momentom v takýchto krízových situáciách je aj:

- skvalitňovanie služieb pre ženy,
- poskytovanie ubytovania,
- možnosť ubytovania v utajenom bývaní,
- zohľadňovanie špecifických potrieb obetí násilia,
- poskytovanie komplexných odborných služieb formou sociálneho, psychologického a právneho poradenstva,
- vytváranie priestoru na fungovanie podporných a svojpomocných skupín pre ženy v procese integrácie žien do spoločnosti.

Zapájanie ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti

Jedným z vážnych problémov našej spoločnosti je sociálne vylúčenie vybraných skupín obyvateľstva. Workshopy na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím už niekoľko rokov pravidelne organizuje Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR. Miestom letného workshopu sebaobhajcov bol v roku 2021 Úrad BSK. Sebaobhajcovia s predstaviteľmi župy diskutovali o možnostiach podporovaného bývania, ale aj o celkovom chode úradu.

Sebaobhajcovia sú ľudia s mentálnym postihnutím, ktorí sa učia byť zodpovední sami za seba, spoznať a hájiť svoje práva, lepšie pochopiť prežívanie a správanie seba aj iných ľudí, učia sa reagovať na svoje potreby, identifikovať a realizovať svoje sny, plány, ako bojovať s nástrahami a prekonávať prekážky. To ich postupne vedie k osamostatneniu, sebarealizácii, nezávislému životu. Všetky tieto spomenuté aspekty smerujú k inklúzii ľudí s mentálnym postihnutím do spoločnosti vo všetkých oblastiach ich života.

DSS KAMPINO oslávilo 30 rokov

Za 30 rokov svojej pôsobnosti sa DSS KAMPINO dostalo do povedomia nielen petržalskej komunity. **Pestrý život 56 prijímateľov sociálnej služby sprevádza mnoho zážitkových terapií** v bielom a čiernom snoe-zelene, v podobe „suchej“ delfino-terapie, canisterapie, muzikoterapie, bazálnej stimulácie a dramatizácie. Rovnako je to aj mnoho záujmových činností šitých na mieru potrieb a záujmov našich klientov. Či už je to edukácia formou pedagogiky Márie Montessori a výučba anglického jazyka, alebo rôzne záujmové krúžky, najmä výtvarné a šikovných rúk.

V zariadení podporovaného bývania sa 12 prijímateľov sociálnej služby aktívne zapája do výroby ručne vyrábaných dekoratívnych mydiel.

Sociálne služby sú v DSS KAMPINO poskytované aj deťom s poruchami autistického spektra a dospelým osobám, ktorých počet z roka na rok narastá.

Centrá včasnej intervencie

Vďaka dobre fungujúcim centráм včasnej intervencie dokážeme poskytnúť pomoc rodičom a ich deťom s poruchami vývoja vo veku od 0 do 7 rokov. Služba včasnej intervencie poskytovaná župným zariadením Centrum sociálnych služieb Sibírka našla svoj nový domov v priestoroch na Račianskej ulici 107 a poskytla pomoc 145 rodinám. Župa finančne podporuje aj dve centrá včasnej intervencie neverejných poskytovateľov, za ostatné 3 roky je to viac ako 551-tisíc eur. Aj toto je ďalší skvelý krok, ako pomôcť rodičom a ich deťom so špeciálnymi potrebami.

Súťaž plná rozkvitnutých záhradiek, farebnej jesene, ale aj Valentínska pošta

Posledné dva roky boli pre obyvateľov župných zariadení sociálnych služieb pre pandémiu koronavírusu veľmi náročné. Z dôvodu prísnych protiepidemických opatrení mali obmedzené návštevy priateľov, príbuzných, ako aj možnosti trávenia voľnočasových aktivít. Aj z toho dôvodu pre nich naši zamestnanci odboru sociálnych vecí pripravili niekoľko súťaží a aktivít.

Veľký úspech mala Valentínska pošta. Tú klientom zariadení osobne roznášali zamestnanci odboru sociálnych vecí. V letnom období to bola súťaž o najkrajšiu záhradku, jesenným favoritom bola jeseň maľovaná na črepníku a kameni. Fantázia a kreativita všetkých súťažiacich nás milo prekvapila a veríme, že pri tvorbe strávili príjemné chvíle.

Pomáhame ľuďom v krízových situáciách

Na župe nezabúdame ani na ľudí, ktorí sa ocitli v krízovej situácii. Sociálne služby krízovej intervencie sa občanom poskytujú v útulkoch, domovoch na polceste, integračných centrách a zariadeniach núdzového bývania. V rámci tejto oblasti máme zazmluvnených takmer 300 miest. Za 4 roky sme týmto neverejným poskytovateľom poskytli finančný príspevok vo výške viac ako 2,8 milióna eur.

Zmenili sme názvy niektorých zariadení

S cieľom zosúladenia a spojenia univerzálneho a zároveň zrozumiteľného pomenovania viacerých druhov sociálnej služby boli v roku 2021 zmenené názvy dvoch zariadení. DSS prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých na Centrum sociálnych služieb prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých. Druhým zariadením, ktoré zmenilo názov, je DSS a ZPS Pezinok na Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi.

V roku 2020 zmenil názov zariadenia DSS pre deti a dospelých Sibírka na Centrum sociálnych služieb Sibírka. Rovnako bol zmenený aj názov zariadenia DSS Plavecké Podhradie na Zariadenie sociálnych služieb Pod hradom.

Netradičná vernisáž obrazov

Vestibul Úradu Bratislavského samosprávneho kraja ožil farbami. Prostredníctvom 60 obrazov nás pustili do svojho vnútra ľudia so zdravotným postihnutím. Výstava bola predajná a finančný výťažok sme odovzdali 13 zúčastneným zariadeniam. Tie ho využijú na nákup výtvarného materiálu a pomôcok na tvorbu ďalších umeleckých diel v rámci arteterapie. Tá má za cieľ rozvíjať ich fantáziu, trpezlivosť a talent.

Charitatívny bazár

V septembri 2021 sme v areáli BSK zorganizovali 1. ročník Charitatívneho bazáru. Predávali sme nosené odevy, obuv, doplnky a ručne vyrábané výrobky z dielni župných zariadení sociálnych služieb. Počas toho, ako si tí najmenší návštevníci užívali program pre deti, klienti zariadení sociálnych služieb ponúkali kávu, čokoládu, skvelú limonádu a koláčiky. Polovica výťažku z predaja putovala do župných zariadení sociálnych služieb.

NA ZAMESTNANCOCH V SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH NÁM ZÁLEŽÍ

Nenápadní hrdinovia – týmto pomenovaním môžeme právom označiť ľudí, ktorí zodpovedne, s láskou a odovzdaním pôsobia v zariadeniach sociálnych služieb. Bratislavská župa má vo svojej pôsobnosti 14 zariadení sociálnych služieb, v ktorých pracuje takmer 1 000 zamestnancov. Patrí im veľká vďaka za ľudský prístup, pracovné nasadenie a profesionalitu, s ktorou dennodenne pristupujú k prijímateľom sociálnej služby. V našom kraji máme aj ďalších viac ako 130 zariadení sociálnych služieb, ktoré sú zriadené neziskovými organizáciami, občianskymi združeniami, cirkvou, mestami, obcami, spoločnosťami s ručením obmedzeným a fyzickými osobami – živnostníkmi. Aj v nich sú zamestnaní ľudia s osobným a pracovným nasadením, ochotní pomáhať druhým.

Nenápadní hrdinovia

Sme si vedomí toho, akú náročnú prácu zamestnanci v zariadení vykonávajú. Vyzdvihnime preto prácu a status tých, ktorí významnou mierou prispievajú k zvyšovaniu kvality života iných. Svojím konaním sú totiž vzorom pre nás všetkých. Právom im patrí nielen veľké ĎAKUJEME, ale aj spoločenské uznanie, ocenenie a adekvátnejšie finančné ohodnotenie.

- Bratislavský samosprávny kraj sa snaží ich prácu a motiváciu finančne oceniť nielen prostredníctvom osobných ohodnotení, ale aj

formou polročných a koncoročných odmien a v osobitných prípadoch aj formou mimoriadnych odmien.

- Významným benefitom, ktorý BSK ponúka pre stabilizáciu zamestnancov v župných zariadeniach, je aj možnosť poskytnutia dočasného ubytovania. Aktuálne k 65 bytovým jednotkám v DSS a ZPS Rača slúžiacim na účely prechodného ubytovania zamestnancov župných ZSS v roku 2021 pribudlo ďalších 8 bytových jednotiek.
- Odbor sociálnych vecí BSK v spolupráci s oddelením kultúry BSK pripravili pre všetkých zamestnancov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti župy zľavu na lístky do Divadla ARÉNA, Divadla Astorka Korzo '90 a do Bratislavského bábkového divadla ako poďakovanie za zvládnutie mimoriadne náročného obdobia počas I., II. a III. vlny pandémie.

Ceny za výnimočný prínos

Už dva roky trvajúca pandemická situácia nedovoľovala ani nám organizovať spoločenské podujatia. Teší nás, že sme aspoň v auguste 2021, počas uvoľnenia opatrení, mohli zorganizovať podujatie Ocenenie v sociálnej oblasti. Ocenili sme 39 výnimočných ľudí, ktorí sa svojimi skutkami, používaním inovatívnych terapií a metód práce významne zaslúžili o spoločenský, kultúrny, športový a umelecký rozvoj v oblasti sociálnych služieb. Sú to aj ľudia, ktorí sa venujú dobrovoľníckym či filantropickým aktivitám v prospech prijímateľov a zariadení sociálnych služieb. Za toto všetko im patrí naše ĎAKUJEME.

Ocenenie za hrdinský čin si odnieslo i samotné zariadenie CSS Pod Karpatmi, v ktorom ako v prvom vypuklo ochorenie COVID-19. Hlavným odkazom podujatia je uznanie a ocenenie práce v sociálnych službách v župných zariadeniach. Veľké krištáľové srdce je od tohto ročníka symbolom práce našich výnimočných, obetavých a hlavne láskavých ľudí, ktorí sa venujú tejto veľmi náročnej práci.

Vzdelávacie semináre

V súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb v kompetencii BSK realizujeme bezplatné vzdelávacie semináre pre odbornú a širokú verejnosť na rôzne témy. V roku 2021 sme pokračovali sériou vzdelávacích prednášok pre zamestnancov župných zariadení sociálnych služieb na vybrané témy zo zákona o sociálnych službách:

- Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, určenie úhrad a platenie úhrady inou osobou.
- Úhrady za sociálnu službu podmienenú odkázanosťou na pomoc inej fyzickej osoby a súvisiace informácie.
- Povinnosti poskytovateľa sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo dovŕšenia dôchodkového veku a práva prijímateľov.

Riaditelia a zamestnanci zariadení rovnako ocenili vzdelávanie zamerané na osobnú rovnováhu pri práci s klientom, prioritizáciu a zvládanie náročných situácií pri práci s agresívnym klientom. Užitočným bol aj koučovací prístup, ktorý má pomôcť našim zamestnancom v tomto období nájsť vlastnú cestu na zvládanie náročných situácií a dodať novú energiu na výkon práce.

18 miliónov eur na sociálne služby v regióne

To je suma, ktorou župa za posledné štyri roky prispela zariadeniam sociálnych služieb, ktoré nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK. Sú to zariadenia neverejných poskytovateľov sociálnych služieb nielen v našom regióne, ale aj mimo regiónu Bratislavského kraja alebo zariadenia, ktoré zriadil iný vyšší územný celok. V priebehu roka 2021 župa zabezpečila na uvedených miestach sociálnu službu približne 450 novým prijímateľom.

Posudková činnosť

V rámci svojej pôsobnosti Bratislavský samosprávny kraj na oddelení posudkových činností za obdobie rokov 2018 – 2021 evidoval až 4 412 žiadostí občanov o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v domove sociálnych služieb, v rehabilitačnom stredisku, v zariadení podporovaného bývania a v špecializovanom zariadení.

Z celkového počtu 4 412 žiadostí sme vydali rozhodnutie v prípade 3 846 žiadostí, v 323 prípadoch došlo k späťvzatiu žiadosti a v 243 prípadoch bolo konanie ukončené úmrtím žiadateľa alebo zastavením konania.

Kontroly v zariadeniach sociálnych služieb

Na základe podnetov vykonali zamestnanci odboru sociálnych vecí BSK aj v priebehu roka 2021 niekoľko kontrol. Ich predmetom bolo nielen hospodárenie s finančnými prostriedkami, ale aj plnenie podmienok na zápis do registra počas poskytovania sociálnej služby a povinností poskytovateľa sociálnej služby.

Všetky kontroly boli vykonané ako mimoriadne a na základe podnetov poukazujúcich na porušovanie zákona o sociálnych službách zo strany poskytovateľa sociálnej služby pri plnení povinností. Vo všetkých prípadoch boli zistené porušenia zákona o sociálnych službách. Poskytovatelia sociálnych služieb sa zaviazali prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Plnenie opatrení BSK sleduje.

Memorandum o partnerstve

Spolupráca s Jednotou dôchodcov na Slovensku v Bratislave uzatvorená na základe memoranda o spolupráci v roku 2019 pokračovala aj v priebehu rokov 2020 a 2021. Cieľom memoranda je presadzovanie spoločných záujmov v oblasti zlepšovania kvality života seniorov, vzájomná spolupráca, informovanosť o možnostiach riešenia problémov v oblasti sociálneho zabezpečovania, informovanosť v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti, podporovanie aktivít a iniciatív seniorov.

Investovali sme do vybavenia a údržby zariadení sociálnych služieb

Za obdobie rokov 2018 – 2021 sme investovali takmer 1,3 milióna eur na podporu priorít zariadení sociálnych služieb. Išlo hlavne o nákup nového materiálového vybavenia (konvektomaty, chladničky, multifunkčné tlačiarny, sporáky, televízory, klimatizačné jednotky, traktorové kosačky, elektrické polohovacie postele), ale aj o údržbu objektov, napr. výmenu podlahových krytín alebo rekonštrukciu bezbariérových vstupu.

Župná olympiáda pre seniorov

Pre seniorov sme už tradične aj v roku 2018 a 2019 zorganizovali Župnú olympiádu o putovný pohár predsedu BSK. K skvelej atmosfére a k úžasným športovým výkonom prispeli aj študenti župných stredných odborných škôl svojimi edukačnými aktivitami. V rokoch 2020 – 2021 sme pripravené podujatie pre pandémiu zrušili.

Životné prostredie

Podporujeme trvalo udržateľný rozvoj regiónu a ochranu prírodných zdrojov.

Ing. arch. Mgr. art.
Elena Pätoprstá
podpredsedníčka BSK
pre životné prostredie

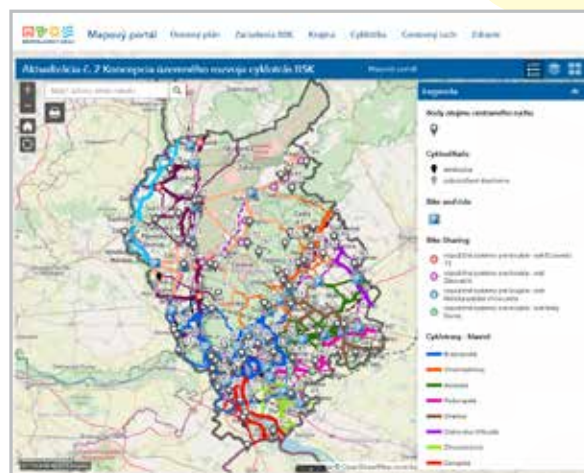
Považujem za veľmi dôležité, že BSK zohráva čoraz významnejšiu rolu v kľúčových témach životného prostredia nášho regiónu v spolupráci s ostatnými župami a s presahom na celé Slovensko. Príkladom je spolupráca s BVS a MŽP pri vyhlásení ochranného pásma najdôležitejšieho zdroja pitnej vody na Žitnom ostrove či strategické dokumenty na ochranu lesov, vody a opatrení na zmiernenie dosahov zmeny klímy, ktoré sa implementujú do nášho územného plánovania, investícií aj dotačnej schémy. Na webe ponúkame odborníkom aj verejnosti mapový portál i HUB environmentálnej výchovy. Školenia zástupcov stredných škôl v témach ako triedenie kuchynského odpadu, ochrana vtákov v školských areáloch či výsadba motýľích lúk prinášajú konkrétne projekty škôl, ktoré majú podporu župy aj pri realizácii.

MAPOVÝ PORTÁL BSK

Ambícia Bratislavského kraja sprístupniť priestorovo viazané informácie na jednom mieste je neustále inovovaná na intuitívne ovládanom mapovom portáli mapy.bratislavskykraj.sk. Je vytvorený na platforme ArcGIS, umožňujúcej zdieľanie webových máp, aplikácií a súborov. Zainteresovaným stranám portál navyše umožňuje prispievať vlastným obsahom.

K sekciám, ako sú územný plán, zariadenia BSK, info o covide-19 a cestovný ruch sme doplnili mapu **Cyklokonceptia**. V rámci koncepcie územného rozvoja cyklotrás Bratislavského samosprávneho kraja je tak možné zistiť rôzne užitočné informácie:

- existujúce a navrhované cyklotrasy v regióne,
- záujmové body cestovného ruchu,
- cyklosčítače,
- existujúce a pripravované záchytné parkoviská „Bike and ride“,
- výpožičné systémy pre bicykle,
- aktuálne pripravujeme prehľadnú mapu verejných nabíjacích staníc pre e-biky.

V sekcii Krajina sme doplnili dve tematické mapy. Prvá, ktorá je zároveň súčasťou projektu biologickej likvidácie lariev komárov, zobrazuje **potenciálne liahniská komárov** na území Bratislavského kraja. Druhá **mapa ochrany prírody a krajiny** zobrazuje chránené územia národnej sústavy chránených území všetkých kategórií, chránené územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, prvky územného systému ekologickej stability regionálneho významu a mokrade zapísane v zozname Ramsar v Bratislavskom kraji.

EnviroHUB BSK v sekcii krajina vytvára platformu na rozvoj vedomostí a zručností obyvateľov a návštevníkov bratislavského regiónu v oblasti environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu. Okrem poskytovania informácií v oblasti environmentálneho vzdelávania a osvetu umožňuje zapojeným organizáciám pomocou formulára pridávať projekty a udalosti v oblasti environmentálnej výchovy. Na mapovom portáli prinášame aj priestorovú štruktúru lesov na území BSK.

Cykloturistika pri Dunaji a Splav Malého Dunaja z dielne Slovenského domu Centrope rozprávajú zábavné a podmanivé príbehy rovnako pomocou máp. Pomáhajú nám tak spoznať náš rozmanitý región a jeho pozuhrudnosti vrátane turistických alebo cyklistických trás.

Púťavá je aj najnovšia interaktívna mapa **Tematická cesta železnej opony**. Na slovenskom území vedie trasa priamo po bývalej signálke Pohraničnej stráže v rámci cyklotrasy európskeho významu – EuroVelo 13 (Cesta železnej opony). Na jednom mieste tak máme možnosť vychutnávať šport a oddych a zároveň spoznať prírodu lužných lesov či precítiť históriu tohto miesta (ne)slobody.

Pracujeme inovatívnymi metódami

Vytvorili sme moderné pracovisko GIS, ktoré využíva geografický informačný systém na tvorbu a editovanie údajov, priestorové analýzy, skúmanie, analýzu a sprístupňovanie na internete. Agregujeme podklady z rôznych oblastí životného prostredia, urbanizmu, technickej a dopravnej infraštruktúry. Vytvárame a rozvíjame webové aplikácie geoinformačných systémov naprieč všetkými odbormi Úradu BSK.

CYKLODOPRAVA

Budovaním nových bezpečných cyklo dopravných trás chceme prispieť k rozvoju nemotorovej dopravy, a tak k zlepšeniu životného prostredia. V roku 2021 sa sieť cyklotrás BSK rozrástla na 1 135 km, prebehla údržba cykloturistických trás v celkovej dĺžke asi 230 km, boli osadené ďalšie dve cykloturistické mapy a dva servisné stojany.

- Segregovaná cyklotrasa vznikla medzi obcami Slovenský Grob a Viničné.
- Nová cyklotrasa na Záhorí spojila obce Malé Leváre a Veľké Leváre – okrem solárneho osvetlenia pribudli aj stojany na bicykle.
- Začala sa výstavba cyklotrasy Veľký Biel – s prepojením na mesto Senec.
- Pokračujeme v projekte bezpečného cyklistického prepojenia Lamača s Dúbravkou pomocou cyklolávky ponad železnicu a podjazdom popod diaľnicu D2.
- V rámci cezhraničnej spolupráce SK/AT napreduje výstavba cyklolávky Marchegg – Vysoká pri Morave.

Priority župy v oblasti budovania cyklotrás:

1. Prepojenie Pezínka a Senca.
2. Vinohradnícka cyklotrasa, ktorá spojí obce pod Malými Karpatmi.
3. Bezpečné prepojenie obcí od Vysokej pri Morave až po Plavecký Mikuláš.

VODA

Ochrana vôd na území BSK

V snahe byť lídrom v oblasti ochrany životného prostredia pripravil BSK niekoľko zásadných strategických a koncepčných dokumentov. Na dokument **Koncepcia ochrany a využívania zdrojov povrchovej a podzemnej vody v Bratislavskom samosprávnom kraji** z roku 2018 nadväzuje akčný plán, ktorý bol vypracovaný v roku 2020. Akčný plán rieši špecifické problémy ochrany a využívania povrchových a podzemných vôd na území a bude použitý ako územnoplánovací podklad v procese aktualizácie dokumentácie regiónu a dotknutých obcí.

Trasovanie ropovodu – neakceptovateľné riziko

V Európskej komisii sa opätovne začalo diskutovať o trasovaní ropovodu z Bratislavy do Schwechatu. Stanovisko župy je stále nekompromisné. **Ropovod nesmie viesť územím Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, lebo by ohrozil najväčší podzemný zdroj pitnej vody v Európe.** Takéto trasovanie je navyše v priamom rozpore s Územným plánom regiónu BSK.

Ochrana zdrojov podzemnej vody

Na pôde Zastúpenia Európskej komisie v SR župa iniciovala spoločné rokovanie o stave a zákonnej ochrane zdrojov podzemnej vody zo strany štátnych orgánov a jej vplyve na zdravie a bezpečnosť obyvateľov v bratislavskom regióne.

LESY A ZELEŇ

Ochrana lesov na území BSK

Vypracovali sme Memorandum o spolupráci a spoločnom postupe pri ochrane lesov na území BSK, ktoré deklaruje záujem čo najväčšieho počtu zainteresovaných subjektov spolupracovať na ochrane lesov na území kraja. Pristúpilo k nemu 64 subjektov z radov miest, obcí, viacerých mimovládnych organizácií i jednotlivcov. V zmysle memoranda sme obstarali **Akčný plán na presadzovanie ochrany lesov na území Bratislavského kraja**. Ten presadzuje ochranu lesov podľa najmodernejších vedeckých základov.

Akčný plán na ochranu lesov

V súčasnosti prebieha spracovanie návrhovej – praktickej časti akčného plánu, ktorá bude stanovovať konkrétne kroky a vytvárať podmienky na realizovanie opatrení pre plnenie cieľov memoranda. Dokument navrhne konkrétne opatrenia pre lesné hospodárske celky na podporu ekosystémových služieb lesov a modelové proaktívne opatrenia týkajúce sa zadržiavania vody v lesných spoločenstvách (napr. modifikácia obhospodarovania lesa či vzorové technické riešenia). Ďalej bude zahŕňať inventarizáciu lesnej infraštruktúry a návrh modifikácie obhospodarovania lesa v zbernom území vodárenských zdrojov na území BSK s cieľom zlepšenia kvantity a kvality podzemných a povrchových vôd. **Akčný plán bude riešiť špecifické problémy ochrany a využívania lesov** a použije sa ako územnoplánovací podklad v procese aktualizácie územnoplánovacej dokumentácie regiónu a dotknutých obcí a tiež ako podklad na dotačné schémy BSK.

Pasportizácia zelene

S cieľom zistenia celkového kvalitatívneho a kvantitatívneho stavu zelene sme začali systematicky spracovávať pasportizáciu drevín vo vybraných areáloch vo vlastníctve a spoluvlastníctve BSK. Prednostne sa zameriavame na zariadenia s vyššou frekvenciou pohybu. Hodnotené sú všetky taxonomické a dendrometrické údaje, zdravotný stav, stabilita a perspektíva a tiež polohové parametre drevín, ako napr. prieskum prekoreniteľného priestoru. **Prienikom všetkých hodnotených parametrov vznikne návrh opatrení, údržby a starostlivosti o dreviny.** Výstupom pasportizácie drevín bude verejne prístupná interaktívna mapa vytvorená v prostredí ArcGIS online. Na Úrade BSK sa tejto téme venuje zamestnankyňa podporená z OP EVS v rámci projektu Smart región BSK. V budúcnosti plánujeme získané podklady využiť tiež na vzdelávanie mládeže v oblasti envirovýchovy.

EKOLÓGIA

Koordinujeme ekocentrá

V rámci starostlivosti o životné prostredie sme **spracovali Konceptiu budovania siete environmentálno-vzdelávacích centier v BSK**. V nadväznosti na dokument sme vytvorili novú funkciu regionálneho koordinátora pre environmentálnu výchovu. Jeho hlavnou náplňou je mapovanie stavu environmentálnej výchovy v kraji, iniciovanie a realizácia systémových krokov podpory environmentálneho vzdelávania, koordinácia zapojených subjektov a dohľad nad realizáciou akčného plánu koncepcie.

Aktuálne Úrad BSK buduje nadregionálne ekocentrum v kaštieli v Čunove, mesto Modra pripravuje nové ekocentrum v bývalej huncokárskej škole pri Zochovej chate a mesto Stupava buduje nové ekocentrum v parku pri kaštieli.

Ekocentrum Čunovo

Cieľom projektu, primárne financovaného z prostriedkov programov cezhraničnej spolupráce Interreg, je zriadenie nadregionálneho environmentálno-vzdelávacieho centra so sídlom v Čunove. Projekt spočíva v rekonštrukcii NKP čunovský kaštieľ a jeho adaptácii na ekocentrum pre Bratislavský kraj a prihraničné územie. Ekocentrum bude slúžiť aj ako vstupná brána do CHKO Dunajské luhy, bude poskytovať informačné služby so zameraním na ekoturizmus a rovnako služby TIK – turistickú informačnej kancelárie.

Projekt pozostáva z troch etáp:

1. rekonštrukcia samotného kaštieľa a zriadenie ekocentra,
2. revitalizácia príľahlej záhrady,
3. rekonštrukcia bývalej sýpky (NKP) na doplnkové ekocentrum so zameraním na adaptáciu na zmenu klímy.

Eko-fórum v Novej Cvernovke

Hlavným cieľom prvého ročníka podujatia, organizovaného BSK, bola **podpora výučby environmentálnej výchovy a prírodovedných predmetov u študentov stredných škôl**. Nechýbali užitočné informácie a príklady dobrej praxe od poskytovateľov EVVO v Bratislavskom kraji, ako aj o rozvoji environmentálno-vzdelávacích centier na území kraja.

Účasť bola veľmi pestrá od neziskových organizácií cez pedagogických pracovníkov stredných škôl, verejnej správy – ministerstva životného prostredia, Slovenskej agentúry životného prostredia, Štátneho pedagogického ústavu, samospráv, akademickej obce, ako aj zástupcu Organizácií zodpovednosti výrobcov pre obaly.

Zákaz potenciálnych karcinogénnych látok

Župa prijala uznesením zákaz používania potenciálnych karcinogénnych chemických látok na ničenie buriny na verejných priestranstvách vo vlastníctve BSK a pri činnosti organizácií v jej pôsobnosti. **Obciam a mestám sme odporučili používať prípravky na ekologickom princípe.**

Podpora adaptačných opatrení na zmenu klímy

BSK prostredníctvom programu Bratislavská regionálna dotačná schéma, ktorej súčasťou je Výzva na podporu ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka, podporuje okrem udržateľného turizmu aj realizáciu opatrení zameraných na adaptáciu na zmenu klímy a environmentálne vzdelávanie, výchovu a osvetu. V zmysle aktuálnych požiadaviek spoločnosti na zmierňovanie negatívnych vplyvov zmeny klímy BSK zaviedol prostredníctvom zmien a doplnkov Územného plánu BSK zásady a regulatívy v tom zmysle, **že každá investícia musí reflektovať a zakomponovať opatrenia z Katalógu adaptačných opatrení BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy**. V nadväznosti na katalóg BSK spolu s expertným tímom pripravuje v rámci projektu „Smart región BSK“ z OP EVS spracovanie „Adaptačného plánu BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorý sa bude venovať hodnoteniu zraniteľnosti miest a obcí kraja v súvislosti s negatívnymi dôsledkami zmeny klímy primárne so zameraním na intravilán miest a obcí. Predmetný dokument výrazným spôsobom prispeje k plneniu funkcie koncepčného základu pre budúce čerpanie externých zdrojov financií v oblasti zmeny klímy. Zároveň bude slúžiť ako nástroj na plánovanie a rozhodovanie v oblasti zmeny klímy pre Bratislavský samosprávny kraj. Vďaka tomu budú obce a mestá vedieť, ktoré dôsledky zmeny klímy ich ohrozujú a ako sa na ne pripraviť.

Revitalizácia krajiny s ohľadom na dôsledky klimateckej zmeny

Obstarali sme dokument Revitalizácia krajiny s ohľadom na dôsledky klimateckej zmeny v regióne BSK, ktorý rieši špecifické problémy s dôrazom na hodnotenie rizík územia v Bratislavskom samosprávnom kraji. Tie vyplynuli z dokumentov Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (aktualizácia 2017, MŽP SR) a Katalógu adaptačných opatrení na zmenu klímy na území BSK (2016). Dokument zároveň analyzuje klimatecké podmienky a prejavy extrémov počasia v Bratislavskom samosprávnom kraji. Rovnako identifikuje potenciálne ohrozené a citlivé oblasti vyplývajúce zo zmeny klímy.

Dokument bude slúžiť ako:

- územnoplánovací podklad v procese aktualizácie územnoplánovacej dokumentácie regiónu a dotknutých obcí,
- podkladový materiál na správne nastavenie a smerovanie politik Bratislavského samosprávneho kraja v oblasti zvyšovania adaptability územia kraja na aktuálne, ako aj predpokladané dôsledky zmeny klímy,
- podklad pri príprave výziev Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy,
- odporúčanie a návrh proaktívnych adaptačných opatrení pre plochy najmä mimo zastavaného územia, ktoré prispievajú k revitalizácii krajiny, k posilneniu odolnosti ekosystémov a k zvýšeniu miery prispôsobenia sa krajiny očakávaným negatívnym vplyvom zmeny klímy.

Aktualizujeme územný plán regiónu

Územný plán regiónu BSK je jedným z najdôležitejších strategických dokumentov, pomocou ktorého Bratislavský samosprávny kraj koordinuje rozvoj svojho územia. Pripravované Zmeny a doplnky č. 2 premietnu spracované dokumenty, ako sú koncepcie zaoberajúce sa ochranou vôd, lesov, revitalizácie krajiny; regionálny plán udržateľnej mobility; PHSR BSK a v neposlednom rade aj podnety od orgánov štátnej správy, samosprávy, správcov sietí a verejnosti.

Proti komárom bojujeme biologicky

Aj napriek tomu, že **boj s premnožením komárov je primárne v kompetencii obcí, Úrad BSK vyvíja aktivity, ako s ohľadom na zdravie obyvateľov pomôcť samosprávam.**

Naším cieľom je znižovať populáciu komárov pri kalamitných stavoch, t. j. snažíme sa o udržanie populácie komárov v danom území na prirodzenej úrovni, a nenarúšať tak ekologické väzby a vzťahy v prírode.

V roku 2021 zastihla Záhorie prvá záplava v celej dĺžke inundačného územia Moravy. Vplyvom nižšej teploty, priemerne okolo 20 °C, trval vývoj lariev dlhšie – poskytol nám dostatok času na precízne aplikovanie Bti do dostupných liahnisk komárov, ktoré prispelo k zníženiu populácie kalamitných druhov komárov. Biologická látka Bti hubí len larvy komárov a na iné živočíchy nemá žiadny negatívny vplyv.

Druhá záplava vznikla vplyvom zdvihnutia hladiny na konci júla 2021.

Na rieke Dunaj došlo k vzdutiu hladiny Moravy až po úsek obce Vysoká pri Morave. Celkovo sme aplikovali Bti na liahniská s rozlohou vyše 240 hektárov, a to aj za pomoci dronu. Dron bol využitý aj pri mapovaní rozsahu povodne. Celkové finančné krytie počas sezóny komárov v roku 2021 predstavovalo 27 000 eur. Na porovnanie v rozpočte BSK na roky 2016 – 2018 bola vyčlenená položka na chemické postreky komárov vo výške približne 200 000 eur na rok. **Z tejto hodnoty je zjavné, že aplikácia biologickej metódy je v porovnaní s chemickými postrekmi pre Úrad BSK menej finančne zaťažujúca a zároveň účinnejšia a efektívnejšia.** Aj týmito postupmi šetríme rozpočet BSK.

Keďže pri biologickej regulácii komárov je veľmi dôležitý časový faktor, čiže to, aby sa biologická látka aplikovala počas 1. – 3. larválneho vývoja dospievania lariev komárov, **Úrad BSK v roku 2020 obstaral mobilnú aplikáciu, ktorá sa začala v roku 2021 využívať priamo v praxi a v teréne.** Mobilná aplikácia*

umožňuje pravidelné monitorovanie liahnisk komárov a optimálne načasovanie aplikácie biologického prostriedku na znižovanie populácie komárov na území BSK.

BSK na začiatku roku 2021 vstúpil do projektu cezhraničnej spolupráce s rakúskym združením, Trnavským samosprávnym krajom, Magistrátom hlavného mesta Bratislava a PRIF UK. Od projektu očakávame posilnenie biologickej regulácie komárov v prihraničnom regióne Slovenska a Rakúska prostredníctvom harmonizácie metódy a koordinácie postupov, vývoj cezhraničného SK-AT systému včasného varovania pre biologickú reguláciu komárov, systematické, spoločné vedecké monitorovanie komárov a zvýšenie verejnej akceptácie biologickej regulácie komárov.

*V mobilnej aplikácii prebiehajú 2 procesy – rutinné kontroly liahnisk a aplikácia Bti pri hrozbe kalamity. Mobilná aplikácia zároveň umožňuje mapovanie, spresňovanie a pridávanie nových potenciálnych liahnisk komárov, keďže liahniská komárov sa dynamicky menia v čase a priestore. Výhodou aplikácie je možnosť jej využitia v mobilných zariadeniach aj na desktopových počítačoch a notebookoch.

Revitalizácia malinovského a stupavského parku

BSK pripravuje revitalizáciu dvoch národných kultúrnych pamiatok – parku v Malinove a Stupave. Prvou fázou projektu revitalizácie parkov je vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorej predmetom bude analýza súčasného stavu vrátane podrobného dendrologického prieskumu a návrh riešenia využívania parku. Cieľom je rozšíriť funkcie parkov na každodenný relax a oddych, príležitostnú rekreáciu a šport a tiež na vzdelávanie a príležitostné kultúrno-spoločenské udalosti tak, aby bol zachovaný prírodný potenciál parkov. V malinovskom parku prebehla na prelome rokov 2020/2021 základná údržba na zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti jeho návštevníkov a ochrany majetku.

LIFE IP

Projekt LIFE IP Zlepšenie kvality ovzdušia sa zameriava na implementáciu konkrétnych opatrení na **zlepšenie kvality ovzdušia**. Taktiež podporuje vzdelávacie, komunikačné a monitorovacie aktivity zapojených partnerov v oblasti kvality a ochrany ovzdušia. Vytvorením národnej siete manažérov kvality ovzdušia pomáha efektívnemu riadeniu. Zapojením sa do projektu LIFE IP získa BSK finančnú podporu na zriadenie a udržanie pozície manažéra kvality ovzdušia na obdobie 2022 – 2027.

Správame sa ekologicky

Vďaka elektronizácii úradu sme župu priblížili ku Green Office Standardu. Ekológia však pre nás neznamena len šetrenie papiera. Skúmame aj energetickú náročnosť budov župy a pripravujeme ich modernizáciu a rekonštrukciu s dôrazom na technológie šetrné k životnému prostrediu.

Naším dlhodobým cieľom je kontrolovať racionálne využívanie energií v objektoch BSK a optimalizovať ich náklady. V rámci projektu „Smart región BSK“ z OP EVS bol externým zhotoviteľom spracovávaný dokument **Stratégia Bratislava SMART Region**, ktorého súčasťou je návrh opatrenia Zelený úrad BSK, ktorý ponúka riešenia v kontexte a kompetenčnom rámci Úradu BSK, ako môže k problematike ekológie a zmeny klímy zodpovedne pristupovať.

ENERGETIKA

Zmapovali sme energetickú náročnosť budov vo vlastníctve kraja

S cieľom systematického zvyšovania energetickej efektívnosti a nastavenia plánu opatrení sme zmapovali spotrebu energií a vody vo všetkých objektoch v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK za predchádzajúce 3 roky.

Grant na energetický audit

Získali sme energetický audit a financie na zriadenie priebehového merania spotrieb energií, vody, vnútornej teploty, relatívnej vlhkosti vzduchu, koncentrácie CO₂ a intenzity svietenia pre sedem objektov. Na základe týchto údajov vieme pripraviť opatrenia zamerané na hĺbkovú obnovu budov, prioritne formou garantovaných energetických služieb. Financie na projekt sme získali z grantu Slovak Investment Holding a Európskej investičnej banky.

Centrálny dodávateľ elektriny a zemného plynu

Na Úrade BSK sme na obdobie 2 rokov obstarali centrálnemu dodávateľa elektriny a zemného plynu pre všetky objekty v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja. Výhodou obstaraní väčších objemov energií sú finančné úspory, transparentné podmienky dodávky a odberu pre všetky organizácie BSK, odolnosť proti cenovým výkyvom, ako aj partnerstvo pri hľadaní ďalších možných úspor energií.

Kultúra

Pokračujeme s veľkými rekonštrukciami, staráme sa o rozvoj kultúry v regióne.

POKRAČUJEME S VEĽKÝMI REKONŠTRUKCIAMI PAMIATOK V KRAJI

Dokončujeme synagógu v Senci

Pokračujeme v rekonštrukcii národnej kultúrnej pamiatky, v ktorej vznikne **nové župné kultúrno-kreatívne centrum**. Okrem toho v synagóge **zriaďujeme expozíciu židovského kultúrneho dedičstva bratislavského regiónu**. V synagóge tak vznikne autentické miesto židovskej tradície so zachovanými archeologickými nálezmi pece a rituálneho kúpeľa mikve.

V lete 2021 sme v Senci o. i. diskutovali aj s hlavnými aktérmi v oblasti kultúry. Teší nás, že požiadavky seneckej komunity na fungovanie nového centra kultúry sa v mnohých oblastiach prelínajú s ideovým zámerom zo strany BSK.

Investície do kultúrnych zariadení

Bratislavský samosprávny kraj investoval v roku 2021 do svojich kultúrnych zariadení viac ako 300-tisíc eur. Tieto finančné prostriedky aspoň čiastočne vyrovnávajú investičný dlh, ktorý máme voči našim inštitúciám a budovám. Aj takýmto spôsobom pomáhame znižovať energetickú náročnosť budov a zlepšovať kultúrne zážitky pre našich návštevníkov.

Divadlo ARÉNA rekonštruujeme a modernizujeme

Po ukončení prebiehajúcej rekonštrukcie bude bratislavské **Divadlo ARÉNA jedno z najmodernejších divadiel na Slovensku**. Vynovená bude nielen zvuková, svetelná a javisková technika, ale i fasáda, strecha, interiér, ako aj vodná veža v areáli divadla. Posledná, aj to len čiastočná rekonštrukcia budovy Divadla ARÉNA prebehla pred tridsiatimi rokmi.

Zachraňujeme synagógu vo Svätom Jure

Synagógu vo Svätom Jure zachraňujeme doslova v hodine dvanásťtej. Bez nášho zásahu by hrozilo jej zničenie. Patrí medzi jednu z mála zachovaných starších synagóg na území Slovenska – jej vznik sa datuje do roku 1791. História synagógy je spojená s bratislavským rabínom Chatamom Soferom.

Práve na tomto mieste v roku 1809, počas obliehania Bratislavy Napoleonom, našiel svoje dočasné útočisko a synagóga sa tak stala miestom exilu jedného z najvýznamnejších rabínov pôsobiacich v Európe. Naším zámerom je v budove synagógy vybudovať živé kultúrne centrum pre obyvateľov Svätého Jura a Malokarpatska, ktoré priláka nielen slovenských, ale aj zahraničných turistov.

Múzeum Ferdiša Kostku

V Stupave aktívne pracujeme na znovuotvorení prevádzky múzea a keramickeho centra. Záleží nám na tom, aby sme ďalej prezentovali odkaz habánskej keramiky cez výraznú osobnosť Ferdiša Kostku a zároveň otvorili dvere miestnym komunitám a kreatívcov zo Záhoria a z celého kraja. Múzeum je národnou kultúrnou pamiatkou a pozostáva z dvoch objektov – domu, kde sa tento významný slovenský džbánkar a keramikár narodil a žil, a z budovy zvanej brenhaus, s pecou na vypaľovanie keramiky. Cieľom projektu rekonštrukcie je vybudovať stálu expozíciu keramiky Ferdiša Kostku, ako aj kompletná inovácia múzea v zmysle moderných trendov zvyšovania interaktivity a zapájania návštevníkov do zážitkového procesu.

Bratislavské bábkové divadlo má nového zhotoviteľa rekonštrukcie

Príbeh rekonštrukcie Bratislavského bábkového divadla je neslávne známy mnohým obyvateľom kraja. Po komplikovaných rokoch s pôvodným zhotoviteľom stavby, ktorý napokon odstúpil od zmluvy, sa Bratislavskému samosprávnemu kraju podarilo odovzdať budovu divadla novému zhotoviteľovi. Na stavbe sa opäť začalo pracovať od augusta 2021. Predpokladané ukončenie prác je do 30 mesiacov, t. j. najmladší obyvatelia kraja si budú môcť vychutnávať prvé divadelné zážitky v nových priestoroch hodných 21. storočia v roku 2024. Divadlo bude mať novopostavenú divadelnú sálu, zrekonštruované administratívne priestory, ako aj novú svetelnú, zvukovú a javiskovú techniku. Od novembra 2021 sa divadlo dočasne presťahovalo do priestorov Radošinského naivného divadla na Záhradníckej ulici.

Malokarpatské múzeum v Pezinku rozšírilo svoje priestory

Vďaka rekonštrukcii vznikli v podkroví múzea moderné priestory na vzdelávacie programy, prednášky, archeologický depozitár a archív. V modernom regionálnom múzeu s akcentom na dejiny vinohradníctva a vinárstva malokarpatskej oblasti si môžu návštevníci vychutnať zážitkové degustácie a prezrieť si najväčšiu zbierku vinohradníckych lisov v Európe.

Centrum pre dokumentáciu a digitalizáciu kultúrneho dedičstva

V Malokarpatskom osvetovom stredisku v Modre vzniká jedinečné regionálne digitalizačno-dokumentačné centrum. **Pracovníci centra doteraz zdokumentovali už viac ako 2 500 kultúrnych objektov a predmetov** ako keramiku, maľby, fotografie, prvky architektúry, vývrtky, vinohradnícke nožnice, vínné etikety či slávnostné časti krojov. V roku 2021 boli zdokumentované primárne kultúrne objekty v malokarpatskej oblasti, v obciach Šenkvice, Štefanová, Modra-Kráľová a Zochova chata, Doľany, Viničné, Vinosady, Vištuk a obci Blatné. V nasledujúcich rokoch sa okruh sledovaného územia rozšíri o ďalšie oblasti pezinského, malackého, seneckého okresu a okrajových častí Bratislavy. Pracovníci centra sa venovali aj výskumu z oblasti etnológie a ľudového výtvarného umenia.

ŽUPNÉ DIVADLÁ A REGIONÁLNE CENTRÁ

Bratislavský samosprávny kraj má vo svojej originálnej kompetencii správu štyroch bratislavských divadiel: Divadlo ARÉNA, Divadlo Astorka Korzo '90, Bratislavské bábkové divadlo a Divadlo Ludus a tri regionálne kultúrne inštitúcie: Malokarpatskú knižnicu, Malokarpatské múzeum v Pezinku a Malokarpatské osvetové stredisko v Modre. Tak ako celé Slovensko, aj župné kultúrne zariadenia boli v rokoch 2020 – 2021 zasiahnuté pandémiou. I napriek tomu personál vynaložil nemalé úsilie na zachovanie svojej činnosti, keďže obzvlášť v nevládných časoch je kultúra pre psychické zdravie a mentálny rozvoj viac ako potrebná.

Divadlo ARÉNA

Divadlo ARÉNA, dočasne pôsobiace v priestoroch DPOH a kostole Klarisky, uviedlo počas roka 2021 dve premiéry: svetoznámy muzikál *Lazarus* a inscenáciu *Ladvina*. S občianskym cyklom piatich divadelných inscenácií absolvovalo zájazd do pražského divadla Hybernia a taktiež realizovalo 19. ročník Detskej univerzity v spolupráci s Univerzitou Komenského v Bratislave. Na ostatnom ročníku sa zúčastnilo viac ako 750 detí vo veku od 9 do 14 rokov.

Divadlo Astorka Korzo '90

Astorka svoje pôvodné plány realizovať 30. ročník festivalu ASTORKA presunula z roku 2020 na rok 2021. Na svoje dosky rovnako uviedla dva nové tituly. Na motívy komiksového vydania knihy to bola hra *Láska. Prsty. Sal-man Rushdie*. Druhý titul, inscenácia *Malér*, je netradičné soirée spojené so zábavnou spoločenskou hrou s napínavou súdnou zápletkou.

Nový divadelný priestor – Štúdio A2

Ako pocta legendárnemu Divadlu na Korze vznikol v priestoroch bývalej vínnej pivnice na Mickiewiczovej ulici č. 2 nový multifunkčný scénický priestor s názvom Štúdio A2 – Nové župné divadlo. Bratislavský kraj tu v roku 2021 investoval do nových technológií a hľadiska, ktoré dokážu ušetriť nemalé finančné prostriedky za energie. Pre ešte intenzívnejší kultúrny zážitok sme divadlu obstarali novú zvukovú a svetelnú technológiu, projektor a pianá.

Bratislavské bábkové divadlo

Bratislavské bábkové divadlo každoročne prináša detskému divákovi nové zážitky. V roku 2021 úspešne premiérovalo inscenácie *Budkáčik* a *Dubkáčik*, *Mauglí* a *Dlhý, Okatý a Bruchatý*. Okrem úspešných inscenácií získalo divadlo dve medzinárodné ocenenia: Grand Prix na festivale PIF v chorvátskom Záhrebe a hlavnú cenu 20. ročníka Medzinárodného festivalu divadiel pre deti v Banja Luke v Bosne a Hercegovine. Divadlo na jeseň 2021 reprezentovalo Bratislavský kraj aj v poľskom Krakove. Divadlo v priebehu roka 2021 realizovalo predstavenia pre deti vo svojej záhrade. Išlo o site-specific projekt o odhaľovaní života nočných tvorov. Počas pandémie BBD zverejnilo niekoľko záznamov divadelných inscenácií a začalo pracovať na cykle rozhlasových hier pre deti.

Divadlo Ludus

Tituly Divadla Ludus sú určené mladému divákovi. V roku 2021 uviedlo do svojho repertoáru inscenácie *Na západe nič nové* a *Konvália*. Od septembra 2021 začína divadlo so zájazdmi po regióne. Aj takýmto krokom plní strategický cieľ a popularizuje scénické umenie pre nástročných. Okrem zájazdovej činnosti uvádza divadlo svoje inscenácie aj v Štúdiu L&S na Námestí 1. mája v Bratislave.

Malokarpatská knižnica v Pezinku

Malokarpatská knižnica v Pezinku okrem bohatej ponuky kníh, dokumentov a zbierky regionálnych dokumentov pripravuje množstvo podujatí pre deti, dospelých aj seniorov.

V spolupráci s pezinským Artforom realizovala projekt **Daruj knihu knižnici – bude pre všetkých**. Prialznivci knižnice tak mohli v kníhkupectve kúpiť knihu z vybraných titulov a následne ju darovať knižnici. Počas školského roku knižnica zorganizovala takmer 120 podujatí pre školské kolektívy. Prázdninové obdobie bolo v rámci 13 podujatí venované menším deťom.

Župa v knižnici finančne podporila modernizáciu a väčšiu ústretovosť služieb pre verejnosť. V detskom oddelení **pribudol interaktívny dotykový stôl, zakúpila sa bezpečnostná RFID brána a knižnica získala aj box na vrátenie kníh**, ktorý umožní čitateľom vrátiť knihy v režime 24/7.

Malokarpatské múzeum v Pezinku

Malokarpatské múzeum v Pezinku oslavovalo hneď dve významné výročia. Prvým bolo 60 rokov od založenia múzea a 60. výročie od prvej výstavy. Múzeum oslavovalo so svojimi priaznivcami na slávnostnej akadémii, ale aj mnohými sprievodnými podujatiami, výstavami, workshopmi či tábormi pre deti. Pri príležitosti oboch jubileí otvorilo múzeum výstavu **EX VOTO – Z VĎAKY**.

Vďaka podpore BSK pribudol do múzea **3D reliéf malokarpatskej oblasti** s videoprodukciami vývoja vinohradníctva v Pezinku. Rovnako tu pribudla **mechanická totálna stanica** na geodetické zameriavanie pre archeológov. Na Neštichu sa v roku 2021 podarilo osadiť novú informačnú tabuľu a pribudli aj interaktívne **okuliare s virtuálnou realitou veľkomoravského hradiska vo Svätom Jure**.

V roku 2021 prebiehala **archivácia najdôležitejších exponátov Malokarpatského múzea jedinečnou technológiou piqFilm**. Naše digitalizované zálohy so životnosťou viac ako 500 rokov sú uložené v archíve spolu s Národným archívom Brazílie a Mexika, Vatikánskou knižnicou či s archívom

Európskej vesmírnej agentúry. Prezentácie z digitalizácie, ako aj archivované filmy sú súčasťou EXPO 2020 Dubai.

Múzeum rovnako vydalo publikáciu **Franz von Meissl**. Autormi publikácie sú PhDr. Martin Hrubala, PhD., a Mgr. Oliver Solga. Kniha sa zameriava na činnosť a odkaz pezinského rodáka. V roku 2021 múzeum zorganizovalo **Keramické trhy**. Počas 17. ročníka sa odprezentovala práca 96 keramikárov zo šiestich krajín.

Malokarpatské osvetové stredisko v Modre

Malokarpatské osvetové stredisko v Modre s pomocou profesionálov z oblasti vizuálneho a audiovizuálneho umenia usporiadalo pre amatérskych tvorcov Výtvorné spektrum, AMFO a CINEAMA. Kultúrna verejnosť navštívila v poradí už 25. ročník Salónu výtvarníkov. Svoje práce vystavovalo 88 lokálnych autorov. Naša MOS-ka spolu s rakúskymi partnermi od roku 2015 organizuje aj populárne Dni otvorených ateliérov. Počas podujatia otvorilo svoje ateliéry 28 výtvarníkov a odprezentovalo sa v nich až 37 výtvarníkov z kraja. Pre umelecky menej zručných fanúšikov kultúrneho vyžitia stredisko zorganizovalo rad obľúbených podujatí – Jablkové hodovanie, Závodské bezchleba hody – Záhorácky kultúrny festival.

V rámci bilaterálneho projektu Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií (Heritage SK-AT) vznikla v MOS aj **nová publikácia Kaleidoskop vecí**. Zobrazuje rozmanitosť zozbieraných vzorov v drotárstve, keramike, kováčstve či textile v Dolnom Rakúsku a na Slovensku. Centrom pozornosti je nielen ich zdokumentovanie, ale aj digitálne spracovanie a ďalšie využitie.

PODPORUJEME ROZVOJ KULTÚRY V KRAJI

Ocenenie za príkladnú obnovu

Príkladne obnovené historické objekty oceňovala odborná porota už jedenásty raz. **Cieľom je popularizovať tému obnovy historického stavebného fondu a poukázať na skutočnosť, že kvalita prostredia, v ktorom žijeme, a starostlivosť oň sú záležitosťou celej spoločnosti.** Súťaž v spolupráci s BSK a s podporou Prvej stavebnej sporiteľne realizuje Academia Istropolitana Nova.

Stratégie rozvoja kultúry v BSK na roky 2021 – 2027

V spolupráci s Ústavom verejných politík FSEV UK sme pracovali na dokumente **Stratégia rozvoja kultúry v BSK na roky 2021 – 2027** s výhľadom do roku 2030. Ten priamo nadväzuje na analytický materiál *Prehľad a stav nástrojov verejnej politiky v oblasti kultúry v BSK*. Na to, aby stratégia bola dokumentom, ktorý skutočne reflektuje na všetky potreby a problémy kultúry v Bratislavskom kraji, bolo potrebné pracovať s viacerými zdrojmi dát a získať špecifické expertné aj laické poznanie, ktoré majú najrôznejšie skupiny expertov a spotrebiteľov kultúrnych služieb.

Sloboda nie je samozrejmá

Pri príležitosti výročia nežnej revolúcie organizuje BSK už každoročný **Víkend zatvorených hraníc**. Na ostatné podujatie pod Cyklomostom slobody sa desiatky pasažierov odviezli dobovým autobusom, ktorý kedysi premával na trase linky 29 do Devínskej Novej Vsi.

Priaznivci divadla sa mohli zúčastniť na scénickom čítaní listov emigrantov v stvárnení hercov DAK '90.

Novinkou bola prezentácia projektu mapového portálu **Tematická cesta železnej opony**, ktorý zachytáva celú históriu tejto línie totality a približuje tragické osudy ľudí utekajúcich za slobodou.

Podujatie bolo ukončené pietnou spomienkou na obete železnej opony. Zároveň sa osadili **informačné tabule a veľkoformátové dobové fotografie** železnej opony.

Súčasťou podujatia bol aj workshop pre učiteľov, ktorého cieľom bolo názorne ukázať, ako využiť koncept hranice a okolitého priestoru na vyučovanie o období neslobody v rokoch 1948 – 1989.

Dni európskeho kultúrneho dedičstva

BSK je už dvanásť rok súčasťou podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva. S partnermi sme v roku 2021 spracovali tému **Židovské stavebné dedičstvo**. Odznali príspevky o budúcnosti synagóg, zaujímavosti o židovských cintorínoch a symbolike vzácnych náhrobných kameňov, príbeh zrekonštruovanej synagógy v Senci a mnohé ďalšie. Spolu s jurskou synagógou, ktorá bola kúpou BSK zachránená doslova v hodine dvanástej, je BSK vlastníkom až 20 objektov zapísaných v zozname národných kultúrnych pamiatok. Konferencii bola za vysokú úroveň udelená cena časopisu Pamiatky a múzeá.

Pomáhame nezriadovanej kultúre v kraji

Bratislavská regionálna dotčná schéma (BRDS) na podporu kultúry je dôležitý nástroj, ktorým župa podporuje nezriadovanú kultúru na svojom území.

V roku 2021 sme sumou 345-tisíc eur podporili takmer 160 žiadateľov. Podporené boli projekty z oblasti profesionálneho a neprofesionálneho umenia, projekty zamerané na pamäťové a fondové inštitúcie a projekty zamerané na obnovu a ochranu hmotného kultúrneho dedičstva.

Koncert slobody

Tradícia koncertov Tribute to Freedom/Pocta slobode vznikla pri príležitosti 20. výročia nežnej revolúcie. Podujatie sa odohráva pod impozantným hradom Devín, ktorý je symbolom slobody nielen pre Bratislavu a náš kraj, ale aj pre všetkých demokraticky zmýšľajúcich občanov Slovenska. Na dvanástom ročníku vystúpili Billy Barman, Korben Dallas, Le Payaco a Sisa Fehér, Jozef Lupták a Vladislav Šarišský.

„Hrad Devín bude navždy symbolom slobody, ale pre mňa je ním aj hudba. Pirátske rádiá a prepašované britské a nemecké platne mnohým pomohli tieto šialené roky prežiť. Hudba bola pre nás jedným z mála spojení so slobodným svetom,“ povedal po podujatí bratislavský župan Juraj Droba.

Hartmut Tautz Memorial

Pri príležitosti 35. výročia tragického úmrtia jednej z obetí železnej opony – Hartmuta Tautza – sme spustili geocachingovú hru Hartmut Tautz Memorial. Ide o príbeh 18-ročného nemeckého emigranta, ktorého v roku 1986 pri pokuse o útek z Petržalky do Rakúska napadli špeciálne vytrénované vlčiaky Pohraničnej stráže. Jeho príbeh so smutným koncom je momentom hrôz, ktoré totalitný režim spôsobil. Prostredníctvom hry ho môžu prežiť všetci hráči – vrátia sa v čase do roku 1986, stretnú množstvo postáv a zažijú situácie, ktoré sú pre mladšie generácie už takmer nepredstaviteľné.

Nadácia Cvernovka

Priestory niekdajšej chemickej školy a internátu sme v roku 2016 prenajali kreatívcom z bývalej fabriky Cvernovka. Vznikla tu tak vlajková loď kultúrno-kreatívnych odvetví na území Bratislavského kraja. Počas celého roka sa tu odohráva množstvo spoločenských a umeleckých podujatí. V druhom pandemickom roku sa v Novej Cvernovke presunul verejný program do online priestoru. Po uvoľnení opatrení sa počas Leta pod Palmou vo verejnom parku podarilo zorganizovať vyše 80 kultúrnych podujatí. Za účasti viac ako 200 delegátov z celej Európy hostovala na jeseň 2021 pravidelnú putovnú konferenciu siete nezávislých kultúrnych centier Trans European Halles.

Projekt TELO-cvičňa

Hlavným cieľom projektu pod kuratelou župy je poskytnúť v priestoroch bývalej telocvične v budove Novej Cvernovky kreatívne zázemie umelckým subjektom na poli súčasného tanca a pohybového divadla tvoriacim na území kraja. Svojím zameraním na súčasný tanec je tento priestor jediný svojho druhu na Slovensku. Zastrešuje aktivity takmer 30 domácich umelcov rôznych generácií. V roku 2021 sa začali v TELO-cvični realizovať aj medzinárodné rezidencie. Teší nás, že umelci aj takouto formou prepájajú kultúru v kraji s medzinárodnou umeleckou scénou. Hoci nejde o divadelný priestor v pravom zmysle slova, v bývalej telocvični sa už uskutočnili aj verejné vystúpenia umelcov. Župa priestory postupne vynovuje a zariaďuje potrebnou profesionálnou divadelnou technikou.

Cestovný ruch

V centre našej pozornosti sú inovácie, udržateľnosť a podpora regionálnych producentov.

Už dva roky trvajúca pandémia výrazne ochromila aj cestovný ruch. Novým výzvam spôsobeným koronavírusom sa postavila aj Krajská organizácia cestovného ruchu. Sústredili sme sa na tri kľúčové ciele. Inovácie, vďaka ktorým sme zatriaktívni nielen produkt cestovného ruchu, ale aj jeho propagáciu. Podporu miestnych producentov a podnikateľov zasiahnutých pandémiou – najmä tých malých. A udržateľnosť, ktorá musí ísť ruka v ruke s rozvojom turizmu.

Roadshow „Je to len na skok!“

Bratislava a okolie boli pred pandémiou navštevované najmä zahraničnými turistami. Naším cieľom bolo preto nájsť spôsob, ako zatriaktívniť Bratislavský kraj pre návštevníkov zo Slovenska, ktorí si doteraz náš región nespájali s dovolenkovou destináciou. Našou odpoveďou bola unikátna **roadshow cestujúca takmer mesiac po všetkých slovenských krajoch**. V recyklovanom lodnom kontajneri sme cez virtuálnu realitu pomocou štyroch krátkych 360° filmov predstavili pestrú ponuku bratislavského regiónu a umožnili doslova vidieť zážitky na vlastné oči. Počas roadshow si našu virtuálnu realitu vyskúšalo asi **3 000 návštevníkov**. Web stránku **lennaskok.sk** s ďalšími informáciami o show a regióne si pozrelo vyše 15 000 návštevníkov. Roadshow sprevádzala aj rozhlasová a online kampaň.

Zriadili sme unikátne infocentrum pod hradom Devín

Dizajnový kontajner z letnej roadshow sme využili aj po skončení kampane. Pod hradom Devín plnil po zvyšok sezóny úlohu dlho chýbajúceho infocentra. Návštevníci si tak vďaka jedinečnej virtuálnej realite mohli zalietieť na balón nad Karpatmi či zapádlovať na Malom Dunaji.

Račanskou lokálkou priamo do viníc a pivníc

Tento mimoriadne zaujímavý a udržateľný projekt sme realizovali v spolupráci s račianskymi vinohradníkmi. Miestne vinohrady a pivnice boli okrem dní tradičného vinobrania a vínnej špacírky pre návštevníkov zatvorené. Červený zážitkový vláčik sa v roku 2021 rozbehol naplno a návštevníkov vozil každý piatok priamo od električkovej zastávky po vinohradoch a pivniciach. Tu mohli návštevníci degustovať frankovku a iné lahodné račianske vína. Podporili sme lokálnych vinohradníkov v ich snahe vytvoriť atraktívne turistické produkty spojené s vínom, ktoré priamo na území hlavného mesta dlho chýbali. Zároveň sme ponúkli Bratislavčanom či návštevníkom možnosť dostať sa za vínom spojnami MHD priamo z centra mesta za 25 minút. Rezervácia bola jednoduchá, stačilo pár klikov v našom vlastnom e-shope na bratislavaregion.travel.

Letný vlak Záhoráčik má za sebou piatu úspešnú sezónu

Výlet cyklistickým vlakom Záhoráčikom smerom k Plaveckému krasu patrí už pre mnohých k letným tradíciám. Vzácné prírodné scenérie, ktoré ponúka táto časť regiónu, si zaslúžia byť obdivované, ale aj chránené. Preto sme už piaty rok ponúkli ekologickú formu dopravy, ktorá turistov na záhorské úpätia Malých Karpát či do borových hájov dovezie aj s ich bicyklom. Záhorie je zatiaľ turistami najmenej objavený región nášho kraja a aj takto prispievame k tomu, aby sa dostalo viac do povedomia návštevníkov s možnosťou využiť z hlavného mesta udržateľnú formu dopravy.

Oživilili sme slovanskú minulosť

Súčasťou udržateľného turizmu nie je len ekológia, ale aj uchovávanie tradícií a histórie. Slovanskú minulosť a pamiatky, ktoré nám z obdobia Veľkej Moravy v regióne zostali, sme v spolupráci s odborníkmi z oblasti histórie a archeológie spropagovali **sériou videí Slovania a Avari**. Slovanské hradiská na Devínskej Kobyle a na Neštichu vo Svätom Jure a hradisko Zámčisko nad Modrou sú zaujímavými tipmi na výlet a ich zviditeľnenie v rámci turistickej ponuky je dôležité aj z pohľadu ich obnovy a zachovania pre ďalšie generácie. Film o avarskom pohrebisku v Podunajských Biskupiciach či hradisku vo Vajnoroch, ktoré patria medzi najväčšie archeologické objavy z posledných rokov, majú skôr edukatívny rozmer, keďže ich nie je možné navštíviť. Boli objavené v rámci výstavby nultého okruhu a po zdokumentovaní sa ocitli pod novou diaľnicou.

DANUBE BIKE & BOAT Jedna rieka, dve krajiny, zážitky bez hraníc

Príroda v okolí Malého a Mošonského Dunaja je výnimočne krásna. Aj preto sme ako líder cezhraničného projektu DANUBE BIKE & BOAT realizovali Stratégiu rozvoja a marketingu turistickej destinácie Malý Dunaj.

S cieľom dostať ju do širšieho povedomia obyvateľov a návštevníkov kraja sme zároveň vytvorili novú turistickú destináciu s názvom Dunajské ostrovy.

Tento projekt je spolufinancovaný z programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko.

Navštívte Dunajské ostrovy

cyklo • splav • príroda • relax

www.danubeislands.sk

DUNAJSKÉ OSTROVY

interreg

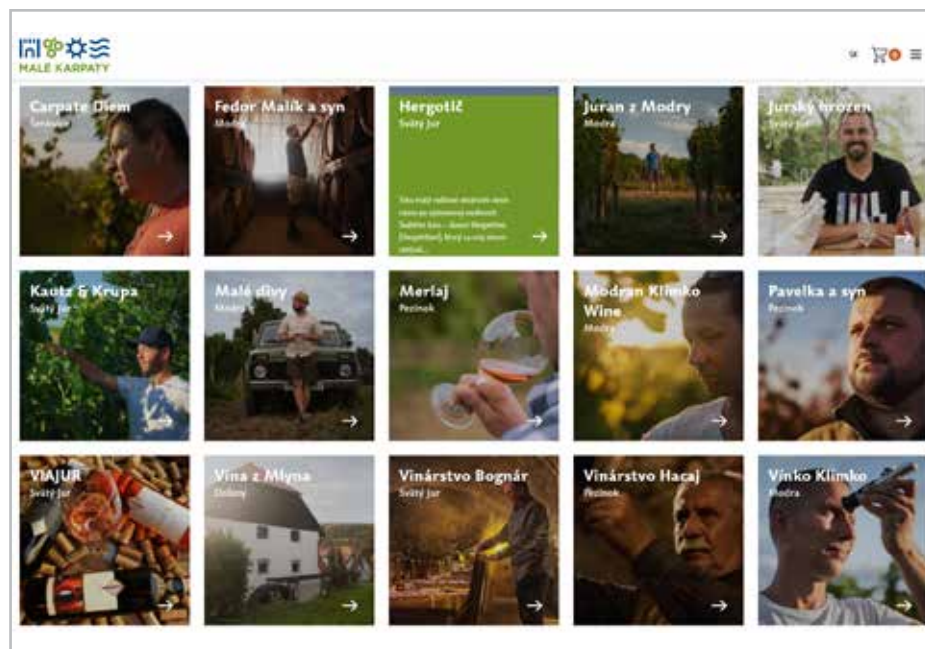
Slovenská republika-Maďarsko

Budujeme partnerstvá
Európsky fond regionálneho rozvoja

BRATISLAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

NAJLEPŠIE MIESTO PRE ŽIVOT

Podporili sme malokarpatské Otvorené vechy

Ochutnať malokarpatské vína, zoznámiť sa priamo s vinármi a porozprávať sa s nimi o výrobe vína – aj toto patrí k modernému trendu slow food alebo pomalej gastronómie. A presne to ponúka návštevníkom projekt Otvorené vechy. Na rozdiel od veľkých podujatí na vínnej ceste, kde je snahou stihnúť čo najviac vinárov, povzbudzuje návštevníkov k tomu, aby vína a ich producentov spoznávali priebežne počas celej sezóny a okrem vychutnávania vína ocenili ich prácu. Aj v tomto prípade prispelo k zvýšeniu počtu hostí využitie e-shopu, ktorý pripravila OOCR Malé Karpaty.

Zdroj: otvorene-vechy.sk

Kaštieľ v Čunove prejde komplexnou obnovou, vznikne v ňom ekoncetrum

Budovanie ekocentra bude pozostávať z troch fáz, a to rekonštrukcie národnej kultúrnej pamiatky – čunovského kaštieľa, príľahlej záhrady a sýpky. V priestoroch ekocentra vznikne interaktívna expozícia, zameraná na rôzne zložky prírodného dedičstva regiónu (delta Dunaja, lužné lesy), spolu s tvorivými dielňami a multifunkčnou sálou.

Cielom ekocentra je prezentácia ekoturistických atrakcií celého regiónu, podpora spolupráce verejných a súkromných inštitúcií so zámerom ochrany prírodného dedičstva v slovenskom a rakúskom pohraničí, výuka tematicky zameraných environmentálnych a prírodovedných predmetov, krúžkov a kurzov pre všetky vekové kategórie, ktoré sa kombinujú s poznávacími aktivitami v prírode, či akcie pre širokú verejnosť s ekoturistickými službami.

Projekt bude financovaný prevažne cez Európsky fond regionálneho rozvoja prostredníctvom programu spolupráce Interreg V-A Slovensko – Rakúsko v rámci projektu Ecoregion SKAT a programu spolupráce Interreg V-A Slovensko – Maďarsko v rámci projektu Ecoregion SKHU.

KORZO Zálesie ocenené v CEZAAR 2020

KORZO Zálesie, **vybudované z cezhraničného projektu Danube Bike & Boat**, kde vedúcim partnerom bol Bratislavský samosprávny kraj, získalo ocenenie CEZAAR 2020 v kategórii exteriér. Táto jedinečná stavba prispela k postupnému pretváraniu zanedbaného pobrežia rieky na živú dedinskú promenádu. Priestor v súčasnosti umožňuje prechádzky v prírode, objavovanie fauny a flóry a slúži ako oddychové miesto pre vodákov, cykloturistov a v neposlednom rade pre domácich obyvateľov. Bývalé smetisko na brehu rieky vystriedala oddychová plocha s malou rozhľadňou, dreveným mólom na vyloďovanie a korzovanie a prístreškami na piknik. Takisto pribudol prírodný amfiteáter pre malé kultúrne aktivity.

Projekt je spolufinancovaný z finančných prostriedkov programu Interreg SK-HU v rámci projektu Danube Bike & Boat.

Región prezentujeme aj za hranicami

V sídle Stálej rady OBSE vo viedenskom Hofburgu sme mali možnosť **predstaviť to najlepšie z nášho regiónu pred zástupcami až 57 krajín sveta**. Odprezentovali sme to najzaujímavejšie formou gastro ochutnávok a top turistických destinácií kraja. Veríme, že aj takýmto spôsobom sme do nášho regiónu prilákali budúcich návštevníkov.

Pri príležitosti sprevádzkovania novej lode Twin City Liner sme v budove nástupného terminálu prístaviska Schwedenplatz v centre Viedne otvorili **nové turistické informačné centrum Gate to Bratislava**. Aj takouto formou chceme prilákať do Bratislavy a okolia viac turistov z Rakúska. Naším viedenským partnerom ďakujeme za maximálnu ústretovosť.

Pumptracková dráha Modra – Piesok

Na dráhe dlhej 113 metrov si rodičia a deti, široká verejnosť a hlavne cyklisti, korčuliari, skejtbordisti či kolobežkári môžu zdokonaliť svoju jazdu, seba dôveru a kondíciu. Bike park na Zochovej chate sa aj tento rok v letných mesiacoch stal obľúbeným a hojne navštevovaným miestom. Tento unikátny športový areál vznikol vďaka spolupráci BSK s mestom Modra.

Turistická rozhľadňa v Modre aj vďaka BSK

Prispeli sme na výstavbu turistickej rozhľadne Alexandra Filípka na vrchu Veľká homoľa v Modre vysokej 21,6 metra.

Teší nás, že za ostatné tri roky sa stala vyhľadávanou destináciou.

Bratislavský kraj sa na projekte v hodnote takmer 120-tisíc eur finančne podieľal sumou vo výške 59-tisíc eur.

Podporujeme rozvoj nových tematických ciest

Cyriło-metodská cesta je európska kultúrna cesta, ktorá vzniká na silnom historickom príbehu a základoch kultúry, ktoré dali európskemu spoločenstvu solúnski bratia. Jej trasa siaha od moravského Velehradu cez slovenské historické centrá Devín, Nitru či Bojnú, cez maďarský Zalavár až po grécky Solún a Rím v Taliansku. Budovanie a rozvoj destinácie gestorsky zabezpečuje viacero regiónov na území Moravy a Slovenska. Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s organizáciou Slovenský dom Centrote sa aktívne podieľa na rozvoji Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda. Bratislavský samosprávny kraj sa zároveň stane v roku 2022 členom združenia Evropská kulturní stezka Sv. Cyrila a Metoděje. Užitočnou pomôckou tejto tematickej cesty je mobilná aplikácia a online story mapa.

Projekt je spolufinancovaný z finančných prostriedkov programu Interreg SK-CZ.

Ďalšou zaujímavou kultúrno-historickou cestou je **tematická cesta Petržalské bunkre**, ktorá spája tri verejnosti dostupné vojenské bunkre BS-8 Hřbitov, BS-6 Vrba a BS-4 Lány. Bývalé československé opevnenia majú významnú kultúrno-historickú hodnotu, pretože tvoria jedinečný a do určitej miery zachovaný vojenský komplex. V blízkosti bunkra Hřbitov je aj vojenský cintorín, ktorý patrí medzi pamiatky a zaujímavosti cyklotrasy.

Sme jedna z top 100 udržateľných destinácií sveta

Celosvetová súťaž Green Destinations hodnotí udržateľnosť turizmu v regiónoch. V roku 2021 sme sa vďaka úspešnému projektu Záhoráčik umiestnili **ako jediný zo Slovenska medzi TOP 100 globálne udržateľnými destináciami**.

RegioCoop SK-AT

Projekt RegioCoop SK-AT je v realizácii od roku 2020 v rámci programu cezhraničnej spolupráce Interreg SK-AT. Cieľom projektu je zvýšiť počet subjektov pôsobiach v cezhraničnej spolupráci vo funkčnom území Slovenska a Rakúska so zreteľom na ich intenzívnejšie zosieťovanie a podporiť regionálny kooperačný manažment.

V roku 2021 bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dva kľúčové dokumenty, ktoré predstavujú jedny z hlavných výstupov projektu: „Prieskum verejnej mienky obyvateľov žijúcich v prihraničnej oblasti“ a „Analýza legislatívnych rozdielov medzi Slovenskou republikou a Rakúskom“. Prieskum verejnej mienky bol v roku 2021 vyhotovený a Analýza legislatívnych rozdielov bola v roku 2021 v procese vyhotovenia.

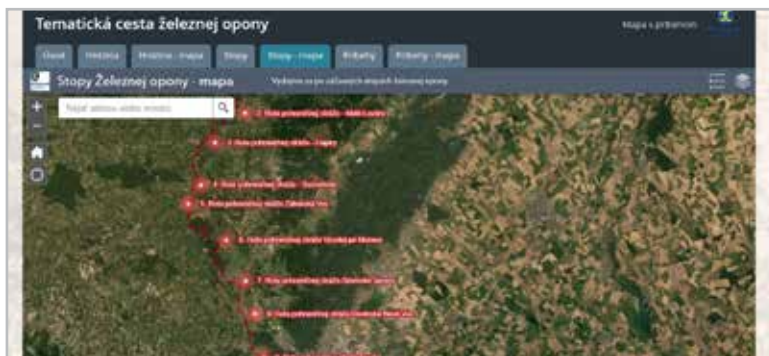

Rozvíjame unikátnu cestu železnej opony

V priebehu leta 2021 sa nám podarila veľká vec – zdokumentovali sme všetky existujúce stopy železnej opony v kraji. Primárne ide o objekty bývalých rôt Pohraničnej stráže, častí signálnej steny, betónové ihlany či stopy osamelých drevených stĺpov, ktoré kedysi držali neohroziteľnú líniu s totalitou. Všetky stopy je možné nájsť už aj na mape v mobile.

Story mapa

Fakty a zaujímavosti o bývalej železnej opone na Slovensku sú k dispozícii na mapy.bratislavskykraj.sk. Obsah, tvorený spolu s ÚPN, je pretkaný interaktívnymi mapami histórie aj súčasnosti tohto miesta. Podľa presných GPS súradníc priblížia mapy aj osudy ľudí, ktorí sa rozhodli utiecť za slobodným svetom. V budúcnosti bude webová stránka obohatená o materiály pre učiteľov dejepisu či náuky o spoločnosti, ktoré im ponúknu námety na výučbu v teréne. Deti a študenti tak nemusia zažívať dejiny len z učebnice.

Replika signálnej steny a pamätník jej obetiam

BSK podľa historických plánov z archívu ÚPN zdigitalizoval bývalú signálnu stenu a jej nová replika bude osadená pri Cyklomoste slobody. Bude historicky korektná s využitím dobových materiálov a zachovalých prvkov, ktoré stále pribúdajú. Spolu s Pamätníkom obetiam železnej opony od akademického sochára Juraja Čuteka, informáciami o jej histórii bude prvkom vzdelávania pre všetkých.

Informačné tabule

Novinkou pre návštevníkov sú na mieste (ne)slobody informačné tabule, ktoré prinášajú množstvo informácií o systéme prísne stráženej hranice v komunistickom Československu. Okrem toho si môžu návštevníci pozrieť veľkoformátové dobové fotografie železnej opony, nainštalované na koloch bývalej signálnej steny.

Cyklistická a turistická infraštruktúra

Na viacerých miestach tematickej cesty železnej opony BSK vytvorí kvalitné zázemie pre domácich aj turistov. Konkrétne v Devínskej Novej Vsi pri Cyklomoste slobody pribudnú aj cykloprístrešky, priestor na výuku a malé akcie so sedením pri bunkri. Posilnené bude aj dnes často využívané miesto pre workout v prírode. Na finálnej podobe miesta spolupracujeme so župnou Strednou školou umeleckého priemyslu Josefa Vydrú.

Strategické projekty a koncepčné dokumenty

Tvoríme inteligentný a lepší samosprávny kraj.

Zastúpenie kraja na pôde Európskej únie

Bratislavský kraj je prvým a najdlhšie pôsobiacim slovenským regiónom so zastúpením v Bruseli. Kraj zastupujeme aj na pôde Európskeho výboru regiónov. **Našou hlavnou úlohou je ovplyvňovať európsku legislatívu, presadzovať záujmy kraja, ale aj budovať nové partnerstvá a spolupráce.**

Zastúpenie BSK pri EÚ zohráva kľúčovú úlohu pri rokovaní s inštitúciami EÚ o nastavení nového programového obdobia. Po vypuknutí pandémie sme sa začali bližšie zapájať aj do prípravy nových nástrojov ako Plán obnovy či REACT-EU, ktorých cieľom je zmiernenie nepriaznivých dôsledkov pandémie.

Spravodajca Európskeho výboru regiónov o budúcnosti eurofondov

Predseda BSK **Juraj Droba bol v apríli 2021 vymenovaný za spravodajcu stanoviska Európskeho výboru regiónov** o zapojení miestnych a regionálnych orgánov do prípravy partnerských dohôd a operačných programov jednotlivých členských štátov EÚ v rámci programového obdobia 2021 – 2027. Jeho cieľom je umožniť mestám a regiónom zapojiť sa do pripomienkovania strategických dokumentov nového programového obdobia. Stanovisko prichádza v čase, keď členské štáty EÚ pripravujú partnerské dohody a operačné programy s cieľom implementácie politiky súdržnosti EÚ.

Juraj Droba ambasádorom Dohovoru starostov a primátorov v oblasti klímy a energetiky

V rámci novootvorenej 2. komory Dohovoru starostov a primátorov v oblasti klímy a energetiky bol Juraj Droba vymenovaný za jedného z ambasádorov Európskeho výboru regiónov.

Dohovor má za úlohu dohliadať na dosahovanie klimatických a energetických

cieľov na miestnej a regionálnej úrovni. **Táto iniciatíva má podporiť implementáciu Európskej zelenej dohody, ktorej prioritou je dosiahnuť, aby sa z Európy do roku 2050 stal prvý klimaticky neutrálny kontinent.**

Dohovor starostov a primátorov združuje viac ako 10 000 miestnych

samospráv v 61 krajinách. Obce a mestá sa v rámci dohovoru zaviazali podieľať sa na zelenej tranzícii a na presadzovaní spoločnej vízie, ktorej základ tvorí presvedčenie, že ľudia majú právo žiť v dekarbonizovaných a odolných mestách a obciach s prístupom k udržateľným, bezpečným a cenovo dostupným energiám.

INŠTITÚT REGIONÁLNEJ POLITIKY

Analytický útvar Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja vznikol 1. mája 2020. Jeho vznik a fungovanie patrí medzi hlavné aktivity projektu Smart región BSK v rámci výzvy Inteligentný a lepší samosprávny kraj. Financovaný je z operačného programu Efektívna verejná správa (EVS). Analytici a analytičky inštitútu zabezpečujú analytické, strategicko-plánovacie a implementačné činnosti pre potreby strategického riadenia Bratislavského kraja v súlade s návrhom Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 a v nadväznosti na úlohy analyticko-strategických jednotiek rezortov a ďalších orgánov verejnej správy.

Cieľ Inštitútu regionálnej politiky:

- tvoriť analýzy a prognózy pre kvalitné rozhodovanie – „evidence-based policy“,
- využívať SMART prístupy a riešenia,
- zvyšovať hodnotu verejných investícií a služieb – „hodnota za peniaze“,
- prinášať inovatívne nápady, prístupy a riešenia zo zahraničia.

Kľúčové strategické a koncepcné dokumenty inštitútu:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja kraja (PHRSR)

Bratislavský kraj od mája 2019 intenzívne pracoval na tvorbe programu PHRSR BSK na roky 2021 – 2027. Ide o kľúčový dokument s výhľadom do roku 2030. PHRSR nastavuje smer a priority rozvoja Bratislavského kraja a zároveň slúži ako nástroj na čerpanie verejných prostriedkov a eurofondov na nasledujúcich 10 rokov. Práve vďaka PHRSR je Bratislavský kraj schopný efektívne nastaviť opatrenia a aktivity, do ktorých by mali smerovať financie aj z Európskej únie. Vychádza z poznania aktuálnej situácie a problémov kraja, možných rizík a ohrození vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie. Dokument bol v júni 2021 schválený Zastupiteľstvom BSK.

Cieľom PHRSR je zabezpečiť kontinuitný rozvoj kraja po zohľadnení problémov a očakávaní obcí, miest, súkromného sektora a iných socio-ekonomických partnerov BSK. Bratislavský kraj dlhodobo čelí problémom územia v oblastiach ako doprava, životné prostredie, vzdelávanie, výskum a inovácie, sociálna starostlivosť, zdravotníctvo či cestovný ruch a kultúra. Dokument PHRSR obsahuje osem hlavných priorít rozvoja kraja:

1. udržateľná mobilita a kvalitná dopravná infraštruktúra,
2. kvalitné a udržateľné životné prostredie,
3. školstvo, veda, výskum, inovácie a šport,
4. cestovný ruch, kultúra a kreatívny priemysel,
5. kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť,
6. sociálna inklúzia a dostupná sociálna starostlivosť,

7. moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov,
8. efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu.

Tento program je návodom na riešenie, tvorí ho analytická časť, strategická časť a akčný plán. Súčasťou je aj SWOT analýza, ktorá presne definuje silné a slabé stránky kraja, možné príležitosti, ktoré môže BSK využiť, a ohrozenia, ktorým sa musí vyvarovať. Na spracovaní programu spolupracujú stovky partnerov z dotknutého územia. Koordináciu zastrešoval Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja.

V budúcnosti bude inštitút zohrávať zásadnú úlohu pri koordinácii aktivít v nadväznosti na implementáciu PHRSR, komunikáciu a koordináciu relevantných aktérov a v neposlednom rade aj pri monitorovaní a hodnotení pokroku v plnení stanovených cieľov.

Stratégia rozvoja zdravotnej starostlivosti

Cieľom Stratégie rozvoja zdravotnej starostlivosti v Bratislavskom kraji na roky 2022 – 2026 je skvalitnenie a zefektívnenie riadiacich procesov reagujúcich na súčasné výzvy a očakávané trendy v oblasti zdravotnej starostlivosti. Stratégia zároveň formuluje smery vývoja a pohľad na budúci rozvoj zdravotnej a lekárenskej starostlivosti v BSK, a to nielen v rozsahu zákonom vymedzených kompetencií, ktorými sú o. i. vytváranie podmienok na rozvoj zdravotníctva, prenesený výkon štátnej správy na úseku humánnej farmácie, vydávanie povolení na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení rôzneho typu, ale tiež vo svetle komplexného rozvoja územia zabezpečovaného rôznymi subjektmi.

Koncepcia sociálnej inklúzie na roky 2020 – 2030

Koncepcia, vypracovaná v spolupráci s akademickou obcou, mimovládny-
mi organizáciami, ministerstvami a so samosprávou, je ďalším z príkladov práce Inštitútu regionálnej politiky. Prináša dôležité zistenia o kvalite života, obsahuje sociálno-ekonomickú charakteristiku kraja a navrhuje opatrenia a aktivity na najbližšie desaťročie s cieľom zlepšiť životné podmienky ohrozených skupín obyvateľstva.

Koncepcia rozvoja športu a mládeže

Koncepcia rozvoja športu a mládeže v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja 2021 – 2025 sa zameriava na zber dát z usporiadaných športových a mládežníckych aktivít v Bratislavskom kraji, ich analýzu, identifikovanie problémov a návrhy riešení.

Social Progress Index (Index sociálneho pokroku)

Dokument navrhuje metodiku merania sociálneho rozvoja okresov a obcí v súlade s EU-SPI. Na základe získaných dát zostavíme rebríček pozorovania všetkých okresov a obcí BSK, ktorý bude slúžiť na rozvoj opatrení pre dané územie s cieľom zabezpečiť udržateľný rozvoj v regióne. Predmetom bude aj návrh mechanizmu spolupráce so socioekonomickými partnermi, zástupcami štátnej správy a miestnej samosprávy s cieľom získavania dát, zvyšovania informovanosti a jeho možnosti využitia.

Zavedenie systému riadenia kvality na SOŠ dopravnej

Spoločný systém hodnotenia kvality (The Common Assessment Framework – CAF) je nástrojom komplexného manažérstva kvality. Výsledkom CAF je zefektívnenie fungovania a zlepšenie kvality poskytovaných služieb, vykonanie samohodnotenia, identifikácia oblastí na zlepšovanie, meranie pokroku, ako aj zameranie sa na spätnú väzbu.

Stratégia Bratislava SMART Region

Všetky kompetencie Úradu BSK spájame s aplikáciou prístupu SMART, ako napr. udržateľná mobilita, životné prostredie, ľudské zdroje, sociálna inklúzia, správa vecí verejných (governance). Preto zadefinujeme a navrhujeme opatrenie k zefektívneniu našich kompetencií.

Koncepcia rozvoja verejnej osobnej dopravy

Koncepcia predstavuje detailný prehľad základnej infraštruktúry verejnej dopravy na území BSK pre jej ďalší rozvoj, prioritizáciu jednotlivých projektov modernizácie infraštruktúry pre prímestskú autobusovú a železničnú dopravu či skvalitnenie služieb poskytovaných v Integrovanom dopravnom systéme v Bratislavskom kraji (IDS BK). Účelom koncepcie je vytvoriť predpoklady na systémovú modernizáciu a údržbu základnej dopravnej infraštruktúry, aby jej stav zodpovedal moderným trendom pre komfortný a bezbariérový prístup k verejnej doprave.

Analýza dát na Úrade BSK a návrh IT platformy

Cieľom tejto analýzy je získať relevantné dáta z odborov Úradu BSK. Tie budú v zmysle dátovej kvality vyhodnotené a zverejnené.

Koncepcia rozvoja cestovného ruchu

Kraj pripravuje Koncepciu rozvoja cestovného ruchu v Bratislavskom kraji do roku 2030, ktorá definuje rozvojové línie cestovného ruchu v BSK. Hlavnými oblasťami sú udržateľný turizmus, destinačný manažment, marketing a synergie politík regionálneho rozvoja. Koncepcia bude slúžiť ako strategický dokument, zameraný na komplexný rozvoj udržateľného turizmu na území kraja na najbližších desať rokov.

Adaptačný plán BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Hlavným cieľom dokumentu je zhodnotiť zraniteľnosť územia na dosah zmeny klímy v katastrálnych územiach obcí Bratislavského kraja s primárnym zameraním na intravilán (sídlné prostredie), ako aj vytvoriť optimálne nastavenie adaptačného plánu regiónu na základe SMART princípu. Súčasťou plánu bude aj návrh adaptačných opatrení na podporu zmierňovania dosahu zmien klímy na naše územie.

Koncepcia zvyšovania priepustnosti a bezpečnosti vybraných križovatiek na cestách II. a III. triedy

Spracovali sme dopravno-kapacitnú situáciu vybraných križovatiek. Tento dokument bude slúžiť ako podklad na vypracovanie projektových dokumentácií na úpravu problémových križovatiek v kraji na cestách II. a III. triedy.

Železničné priecestia Bernolákovo a Ivanka pri Dunaji/napojenie starej Seneckej na D4

RADA PARTNERSTVA

Eurofondy chceme v programovom období 2021 – 2027 implementovať lepšie, presadzujeme odklon od dopytového systému výziev a zvýrazňujeme úlohu regionálnych aktérov pri rozhodovaní.

Vznik a ciele rady partnerstva

V roku 2020 sme vytvorili Radu partnerstva pre integrovaný územný rozvoj BSK. **Rada predstavuje regionálnu platformu územnej spolupráce sociálno-ekonomických partnerov na príprave, spracovaní, realizácii, monitorovaní a hodnotení Integrovannej územnej stratégie (IÚS) počas celého programového obdobia.** Rada partnerstva bude v novom programovom období zohrávať kľúčovú úlohu pri definovaní priorít kraja a má za cieľ zabezpečiť efektívny spôsob čerpania eurofondov v regióne.

Jej členmi sa stali zástupcovia regionálnej a miestnej samosprávy, štátu v zastúpení ministerstiev, podnikateľského a akademického sektora vďaka zastúpeniu vedenia univerzít a SAV či občianskej spoločnosti z rôznorodých oblastí. **Predsedom Rady partnerstva pre integrovaný územný rozvoj BSK je župan Juraj Droba** a jej podpredsedom primátor hlavného mesta Matúš Vallo.

Dôležitou súčasťou rady partnerstva sú jej tematické komisie. Plnia funkciu pracovných skupín a pokrývajú kľúčové oblasti rozvoja územia – dopravu, školstvo, vedu, výskum a inovácie, cestovný ruch a kultúru, zdravotníctvo, sociálnu oblasť a životné prostredie. Ich úlohou bude aj zostavenie zásobníkov projektov pre jednotlivé oblasti.

Rada partnerstva bude následne s ohľadom na možnosti financovania, stav pripravenosti projektov a ich prínos k riešeniu danej témy prioritizovať a schvaľovať konkrétne projekty pre podporu z OP Slovensko, ale tiež Plánu obnovy a odolnosti a iných finančných nástrojov podpory.

Rada aj s tematickými komisiami zasadla vždy k aktuálnym témam v oblasti prípravy nového programového obdobia, nastavenia partnerskej dohody, ale tiež k predstaveniu výstupov analýz jednotlivých oblastí podpory v rámci Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja kraja a IÚS.

Integrovaná územná stratégia

Predstavuje multisektorový plánovací a vykonávací dokument, ktorého úlohou je komplexné riešenie potrieb rozvoja kraja vrátane všetkých aktérov pôsobiacich na území kraja (štát, akademická obec, samospráva, podnikatelia a tretí sektor). Jej úlohou je pomenovať štrukturálne problémy kraja a navrhnúť komplexné riešenia a opatrenia na ich odstránenie bez rozdielu na kompetenčnú príslušnosť navrhovaných riešení. Finálna stratégia bude predmetom schvaľovania v rade partnerstva.

IROP - INTEGROVANÝ REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM

Úrad BSK ako sprostredkovateľský orgán aktuálne v regióne implementuje viac ako 80 projektov. Prijímateľom pomáhame s administráciou, riadením a financovaním projektov. Prostredníctvom projektov IROP sme už pre rozvoj územia schválili viac ako 30 miliónov eur. Počas roku 2021 sme s prijímateľmi v regióne uzavreli ďalších 8 nových zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (NFP) v hodnote 5,6 milióna eur.

REACT-EU

Nový európsky protikrízový finančný nástroj priniesol navýšenie alokácie IROP o 247 miliónov eur. Práve vďaka REACT-EU je možné podporiť projekty základných škôl v Bratislavskom kraji. Podpora bude smerovať tiež do oblasti cyklodopravy, verejnej osobnej dopravy, na zelené opatrenia v mestských oblastiach či na modernizáciu kultúrnych zariadení. Prvé výsledky výziev z roku 2021 uvidíme už v roku 2022.

IROP financuje nové škôlky a podporuje kvalitu vzdelávania

Podpora materských škôl je oblasťou, po ktorej je veľký dopyt. Aj v tomto roku sa vďaka IROP otvorili nové triedy v Senci a obciach Jablonové, Plavecký Štvrtok a Kráľová pri Senci, pred dokončením je aj škôlka v Dunajskej Lužnej. Ani tieto investície však na riešenie problému s kapacitami nestačia, preto pracujeme na tom, aby sa alokácia pre túto oblasť navýšila o nový výzvu pre podporu MŠ. IROP podporuje aj modernizáciu vybavenia škôl a zvyšuje atraktivitu vzdelávania. Peniaze na nové moderné priestory a vybavenie učební získalo už 31 základných škôl v regióne.

**Integrovaný regionálny
operačný program**
2014 - 2020

40 miliónov eur na nové miesta pre školákov v Bratislavskom kraji

Naším cieľom je smerovať prostriedky do tých oblastí, kde sú najviac potrebné. Aktuálne sú to pre mnohé mestá a obce v kraji najmä problémy s kapacitami základných a materských škôl. **Vďaka úsiliu BSK sa podarilo presvedčiť Európsku komisiu o potrebe investície do navýšenia kapacít základných škôl v kraji** (financovanie poskytuje nástroj REACT-EU). V lete 2021 bola vyhlásená výzva, do ktorej sa zapojilo 24 miest a obcí. Prvých 15 projektov je už schválených, ďalšie budú podporené v rámci 2. a 3. kola. Vďaka podpore IROP vo výške 40 miliónov eur sa tak už v budúcom roku budú obyvatelia kraja tešiť z prvých moderných SMART škôl s vyššou kapacitou.

Podpora udržateľnej dopravy v regióne

IROP podporuje budovanie a modernizáciu cyklotrás, ale tiež investície do zvýšenia atraktivity verejnej osobnej dopravy. Príkladom dobrej praxe je obec Veľké Leváre, ktorá vďaka projektu vybudovala novú cyklotrasu, ktorou nielen prepojila obec so susednými Malými Levármi, ale najmä poskytla napojenie na železničnú stanicu.

Zľava starosta Veľkých Levárov Richard Nimsch, starosta Malých Levárov Adrian Pernecký, župný poslanec Peter Tydlitát, župan Juraj Droba a vicežupanka pre dopravu Alžbeta Ožvaldová

Druhým projektom, na ktorý už obec získala prostriedky z IROP, je práve modernizácia tohto prestupného terminálu – vybuduje sa nová autobusová zastávka, zóny Kiss & Ride a Park & Ride, informačný systém a celý priestor sa zmodernizuje. Na Záhorí tak vďaka IROP vznikne nový moderný prestupný uzol pre udržateľnú dopravu (cyklo, železnica, autobusy).

Rozvoj cyklodopravy v kraji podporil v roku 2021 IROP prostredníctvom financovania projektov spojenia Modra – Šenkvice, cyklotrasy v obci Chorvát-sky Grob alebo trasy Partizánska – Cesta mládeže v Malackách.

Vybuduje sa tiež prepojenie obcí Zálesie a Ivanka pri Dunaji. K realizácii smeruje aj projekt zachyt-ného parkoviska v Senci. Projekty prestupných terminálov vo Svätom Jure, v Šenkviaciach, Malackách sú už úspešne zrealizované. Prostredníctvom IROP tak podporujeme projekty zamerané na rozvoj bezpečnej a udržateľnej dopravy v regióne.

Podpora sociálnej starostlivosti

V roku 2021 sme zazmluvnili podporu štyroch nových projektov zameraných na skvalitnenie výkonu sociálnych služieb v regióne. Vznikne tak denný stacionár vo Vištku, zmodernizuje sa rehabilitačné stredisko neziskovej organizácie Vstúpte v meste Malacky, vybuduje sa zariadenie starostlivosti o deti v Senci a podporí sa tiež čiastočná deinštitucionalizácia centra pre deti a rodiny v Bernolákove. V realizácii je už viacero projektov budovania a obnovy zariadení pre seniorov, komunitných centier a centier sociálnych služieb.

Implementácia v číslach

- **25 projektov** na modernizáciu a zvýšenie kapacít MŠ za 8,3 mil. €
- **31 projektov** na zlepšenie vybavenia základných škôl za 3,5 mil. €
- **10 projektov** na obnovu a budovanie zariadení sociálnych služieb za 6,6 mil. €
- **5 projektov** na podporu infraštruktúry verejnej dopravy za 4 mil. €
- **13 projektov** výstavby a modernizácie cyklotrás v kraji za 8,1 mil. €

PROGRAM SPOLUPRÁCE INTERACT

Interreg stelesňuje jednu zo základných hodnôt EÚ, a to spoluprácu medzi ľuďmi, regiónmi a krajinami, ktoré sú v našej blízkosti.

Pohraničné regióny sú miestami, kde by sa proces európskej integrácie mal pociťovať najpozitívnejšie – štúdium, odborná príprava, práca, starostlivosť a podnikanie naprieč hranicami sú všetko každodenné činnosti, ktoré by mali byť možné bez ohľadu na existenciu administratívnej štátnej hranice. Hlavné úspechy programov Interreg zahŕňajú lepšiu prepojitelnosť, zlepšenie životného prostredia, zdravia a hospodárskeho rastu. Od projektov zameraných na kontakty medzi ľuďmi po investície do infraštruktúry a podporu iniciatív inštitucionálnej spolupráce iniciatíva Interreg prispela k dosiahnutiu skutočného rozdielu v pohraničných regiónoch.

Medzinárodný program INTERACT na župe aj naďalej

Bratislavský samosprávny kraj vykonáva úlohy riadiaceho orgánu programu spolupráce INTERACT už od roku 2008, t. j. už v dvoch programových obdobiach: 2007 – 2013 a v tom aktuálnom 2014 – 2020. Vzhľadom na svoju doterajšiu profesionalitu, prístup, komunikáciu a dôveru členských štátov Európskej únie, Nórska a Švajčiarska ostáva Úrad BSK riadiacim orgánom aj na programové obdobie 2021 – 2027.

V roku 2020 oslávil Interreg 30 úspešných rokov a v budúcnosti chce spoločným úsilím dosiahnuť ešte viac

Od roku 1990 sa finančnými prostriedkami Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci iniciatívy Interreg podporujú cezhraničné programy spolupráce medzi regiónmi, miestnymi orgánmi a občanmi. Z tejto schémy boli financované tisíce projektov a iniciatív, pomocou ktorých sa odstraňujú bariéry a vytvárajú bližšie vzťahy medzi ľuďmi. Interreg alebo Európska územná spolupráca, ako sa tiež nazýva, je v samotnom jadre európskeho ideálu, pretože regióny a krajiny povzbudzuje, aby sa borili s výzvami, ktoré možno zdolať len prostredníctvom spolupráce.

Deň európskej spolupráce

Deň európskej spolupráce prezentuje nielen výborné cezhraničné projekty, ktorých súčasťou je BSK. Program INTERACT v sérii videí na tému doprava, vzdelávanie, história, životné prostredie a kultúrne dedičstvo predstavil, čo BSK spoločne s partnermi v Rakúsku, Maďarsku či Českej republike vybu- doval a čo chystá.

Súťaž Európska únia budúcnosti

Pri príležitosti Dňa európskej spolupráce 2021 usporiadal program INTERACT súťaž posterov na tému Európska únia budúcnosti. Študenti stredných škôl vytvorili jedinečné umelecké diela a kreatívnym spôsobom stvár- nili svoju predstavu o budúcnosti EÚ.

Zamestnanci a poslanci župy skrášlili brehy Moravy

Aj zamestnanci a poslanci župy sa zapojili do iniciatívy Deň európskej spolupráce a pod taktovkou programu INTERACT spoločnými silami vyčistili slovensko-rakúske pohraničie.

Propagujeme myšlienky tolerance a spolupráce v zjednotenej Európe

Vízie budúcnosti zjednotenej Európy prinášame bližšie k ľuďom v kraji aj v rámci podujatia Deň európskej spolupráce s podtitulom Namaľujme si budúcnosť spoločne.

O extrémizme sme diskutovali s našimi študentmi

Extrémizmus a témy rezonujúce v spoločnosti sme stihli ešte pred príchodom COVID-19 predebatovať s takmer 600 študentmi župných škôl aj po inscenácii o skutočnej udalosti – Natálka v Novej Cvernovke a Divadle ARÉNA. Na diskusii organizovanej programom INTERACT a zameranej na boj proti extrémizmu sa zúčastnili aj tváre, ktoré sú študentom známe, ako standupista Bekim Aziri, speváčka Celeste Buckingham a herečka SND Judit Bárdos.

Bratislavský samosprávny kraj

Bratislavský kraj má rozlohu 2 052,6 km² a 79,5 % podiel mestského obyvateľstva.

Na jeho území sa nachádza 8 okresov (z toho je 5 mestských):

- Bratislava I
- Bratislava II
- Bratislava III
- Bratislava IV
- Bratislava V
- okres Malacky
- okres Senec
- okres Pezinok

Kraj má 89 obcí (z toho je 7 miest):

- Bratislava
- Malacky
- Stupava
- Pezinok
- Svätý Jur
- Modra
- Senec
- a 17 bratislavských mestských častí

Bratislavský samosprávny kraj

má v zriaďovateľskej pôsobnosti 80 organizácií a 3 obchodné spoločnosti.

57 škôl a školských zariadení (12 gymnázií, 6 spojených škôl, 15 priemyselných a odborných technických a poľnohospodárskych škôl, 4 obchodné a 1 hotelová akadémia, 8 odborných škôl zameraných na služby, 4 umelecké školy, 2 zdravotnícke a 2 pedagogické školy, 2 jazykové školy a 1 školský internát)

4 divadlá (Bratislavské bábkové divadlo, Divadlo ARÉNA, Divadlo ASTORKA Korzo '90, Divadlo LUDUS)

3 kultúrne zariadenia (Malokarpatská knižnica v Pezinku, Malokarpatské múzeum v Pezinku a Malokarpatské osvetové stredisko Modra)

14 zariadení sociálnych služieb

1 poliklinika (Karlova Ves)

3 strediská Správy ciest Bratislavského samosprávneho kraja (t. j. Malacky, Pezinok a Senec), Regionálne cesty Bratislava, a. s., Regionálna správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja, a. s.

Bratislavská integrovaná doprava, a. s.

V župných zariadeniach máme viac ako 4 000 zamestnancov. Spravujeme 426 budov, zabezpečujeme údržbu 129 mostov a všetkých ciest II. a III. triedy v regióne v celkovej dĺžke 512 km.

 Bratislavský samosprávny kraj
Sabinovská 16, P. O. BOX 106
820 05 Bratislava 25

 @bratislavskykraj.sk
 bratislavsky_kraj
 BratislavskyKraj

 podatelna@region-bsk.sk
 02/4826 4111
 www.bratislavskykraj.sk